

USTAWA

z dnia .....2008 r.

o dopuszczeniu pojazdów do ruchu¹⁾²⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje warunki dopuszczenia pojazdów do ruchu na drogach publicznych oraz na ogólnodostępnych drogach niepublicznych, a także działalność właściwych podmiotów i organów w tym zakresie.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) pojazd – środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszynę lub urządzenie do tego przystosowane;
- 2) pojazd silnikowy – pojazd wyposażony w silnik, z wyłączeniem motoroweru i pojazdu szynowego;
- 3) pojazd samochodowy – pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h, z wyłączeniem ciągnika rolniczego;
- 4) pojazd wolnobieżny – pojazd silnikowy, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, z wyłączeniem ciągnika rolniczego;

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnoty Europejskiej:

- 1) Dyrektywa Rady 70/156/EWG z dnia 6 lutego 1970 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do homologacji typu pojazdów silnikowych i ich przyczep (Dz. Urz. WE L 42 z 23.2.1970, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 13, t. 1, str. 44, z późn. zm.),
- 2) Dyrektywa 2003/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie homologacji typu ciągników rolniczych lub leśnych, ich przyczep i wymiennych holowanych maszyn, łącznie z ich układami, częściami i oddzielnymi zespołami technicznymi oraz uchylającą dyrektywę 74/150/EWG (Dz. Urz. WE L 171 z 9.7.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 13, t. 31, str. 311 z późn. zm.),
- 3) Dyrektywa Rady 92/6/EWG z dnia 10 lutego 1992 r. w sprawie montowania i zastosowania urządzeń ograniczenia prędkości w niektórych kategoriach pojazdów silnikowych we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 57 z 2.3.1992, str. 27, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 7, t. 1, str. 359, z późn. zm.),
- 4) Dyrektywa Rady 96/96/WE z dnia 20 grudnia 1996 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących badań przydatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep (Dz. Urz. WE L 46 z 17.2.1997, str.1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 7, t. 2, str. 514, z późn. zm.),
- 5) Dyrektywy 97/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 1997 r. odnosząca się do mas i wymiarów niektórych kategorii pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz zmieniająca dyrektywę 70/156/EWG (Dz. Urz. WE L 233 z 25.8.1997, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 13, t. 19, str. 200 z późn. zm.),
- 6) Dyrektywa Rady 1999/37/WE z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie dokumentów rejestracyjnych pojazdów (Dz. Urz. WE L 138 z 1.6.1999, str. 57, z późn. zm.; Dz. Urz. Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 7, t. 4, str. 351, z późn. zm.),
- 7) Dyrektywa 2002/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 marca 2002 r. w sprawie homologacji typu dwu- lub trzykołowych pojazdów mechanicznych i uchylająca dyrektywę Rady 92/61/EWG (Dz. Urz. WE L 124 z 9.5.2002, str. 2, z późn. zm.; Dz. Urz. Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 13, t. 29, str. 399),
- 8) Dyrektywa 2003/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 kwietnia 2003 r. zmieniająca dyrektywę Rady 91/671/EWG w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa w pojazdach poniżej 3,5 tony (Dz. Urz. WE L 115 z 9.5.2003, str. 63, z późn. zm.; Dz. Urz. Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 7, t. 7, str. 277),
- 9) Dyrektywa 2007/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie doposażenia samochodów ciężarowych zarejestrowanych we Wspólnocie w lusterka samochodowe (Dz. Urz. WE L 184/25 z 14.7.2007),
- 10) Dyrektywa 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiająca ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów („dyrektywa ramowa”) (Dz. Urz. WE L 263/1 z 9.10.2007 r.),

Dane dotyczące aktów prawa Unii Europejskiej, ogłoszone przed dniem 1 maja 2004 r. zamieszczone w niniejszej ustawie, dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawę z dnia 31 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym.

- 5) pojazd specjalny – pojazd samochodowy lub przyczepę przeznaczone do wykonywania specjalnej funkcji, która powoduje konieczność dostosowania nadwozia lub posiadania specjalnego wyposażenia; w pojeździe tym mogą być przewożone osoby i rzeczy związane z wykonywaniem tej funkcji;
- 6) pojazd używany do celów specjalnych – pojazd samochodowy przystosowany w sposób szczególny do przewozu osób lub ładunków, używany przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Biuro Ochrony Rządu, Straż Graniczną, organy kontroli skarbowej, Służbę Celną, jednostki ochrony przeciwpożarowej, Inspekcję Transportu Drogowego i Służbę Więzienną;
- 7) pojazd uprzywilejowany – pojazd wysyłający sygnały świetlne w postaci niebieskich świateł błyskowych i jednocześnie sygnały dźwiękowe o zmiennym tonie, mogący jechać z włączonymi światłami drogowymi; określenie to obejmuje również pojazdy jadące w kolumnie, na której początku i końcu znajdują się pojazdy uprzywilejowane wysyłające dodatkowo sygnały świetlne w postaci czerwonego światła błyskowego;
- 8) nowy pojazd – pojazd fabrycznie nowy, który nie był zarejestrowany;
- 9) pojazd zabytkowy – pojazd, który na podstawie odrębnych przepisów został wpisany do rejestru zabytków a także pojazd wpisany do księgi inwentarza muzealiów zgodnie z przepisami dotyczącymi ewidencjonowania dóbr kultury w muzeach lub znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 10) samochód osobowy – pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą oraz ich bagażu;
- 11) autobus – pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób, łącznie z kierowcą oraz ich bagażu;
- 12) autobus szkolny – autobus przeznaczony do przewozu dzieci do i ze szkoły, barwy pomarańczowej, oznaczony z przodu i z tyłu prostokątnymi tablicami barwy białej, z napisem barwy czarnej „autobus szkolny”;
- 13) samochód ciężarowy – pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków; określenie to obejmuje również samochód ciężarowo-osobowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków i osób w liczbie od 4 do 9 łącznie z kierowcą;
- 14) ciągnik samochodowy – pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie wyłącznie do ciągnięcia przyczepy; określenie to obejmuje ciągnik siodłowy i ciągnik balastowy;
- 15) taksówka – pojazd samochodowy odpowiednio wyposażony i oznaczony, przeznaczony do przewozu osób w liczbie nie większej niż 9 łącznie z kierowcą oraz ich bagażu podręcznego za ustaloną na podstawie taksometru opłatą;
- 16) ciągnik rolniczy – pojazd silnikowy skonstruowany do używania łącznie ze sprzętem do prac rolnych, leśnych lub ogrodniczych; ciągnik taki może być również przystosowany do ciągnięcia przyczep oraz do prac ziemnych;
- 17) czterokołowiec – pojazd samochodowy przeznaczony do przewozu osób lub ładunków, z wyłączeniem samochodu osobowego, ciężarowego i motocykla, którego masa własna nie przekracza:
  - a) w przypadku przewozu rzeczy 550 kg;
  - b) w przypadku przewozu osób 400 kg;
- 18) czterokołowiec lekki – czterokołowiec, którego masa własna nie przekracza 350 kg, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 45 km/h;
- 19) motocykl – pojazd samochodowy zaopatrzone w silnik spalinowy o pojemności skokowej przekraczającej 50 cm³, dwukołowy lub z bocznym wózkiem - wielośladowy; określenie to obejmuje również pojazd trójkołowy o symetrycznym rozmieszczeniu kół;
- 20) motorower – pojazd dwu- lub trójkołowy zaopatrzone w silnik spalinowy o pojemności skokowej nieprzekraczającej 50 cm³ lub silnik elektryczny o mocy nie większej niż 4 kW, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 45 km/h;
- 21) rower – pojazd poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem, którego szerokość nie przekracza 0,9 m. Pojazd taki może być wyposażony w pomocniczy napęd elektryczny o

- znamionowej mocy nie większej niż 250W zasilany prądem o napięciu do 48 V odłączany automatycznie w przypadku przekroczenia przez rower prędkości 25 km/godz.;
- 22) wózek inwalidzki – pojazd konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się osoby niepełnosprawnej, napędzany siłą mięśni lub za pomocą silnika, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do prędkości pieszego;
  - 23) zespół pojazdów – pojazdy złączone ze sobą w celu poruszania się po drodze jako całość; nie dotyczy to pojazdów złączonych w celu holowania;
  - 24) przyczepa – pojazd bez silnika, przystosowany do łączenia go z innym pojazdem;
  - 25) przyczepa lekka – przyczepę, której dopuszczalna masa całkowita nie przekracza 750 kg;
  - 26) naczepa – przyczepę, której część spoczywa na pojeździe silnikowym i obciąża ten pojazd;
  - 27) pojazd marki „SAM” – pojazd zbudowany przy wykorzystaniu nadwozia, podwozia lub ramy konstrukcji własnej;
  - 28) dopuszczalna masa całkowita – największa określona właściwymi warunkami technicznymi masa pojazdu obciążonego osobami i ładunkiem, dopuszczonego do poruszania się po drodze;
  - 29) VIN – numer identyfikacyjny pojazdu nadany i umieszczony przez producenta;
  - 30) państwo członkowskie – państwo będące członkiem Unii Europejskiej;
  - 31) kategoria pojazdu – kategoria homologacyjna pojazdu;
  - 32) cecha identyfikacyjna – numer VIN lub numer nadwozia, podwozia lub ramy;
  - 33) urządzenia pośredniego widzenia – urządzenia służące do obserwacji obszaru znajdującego się obok lub z tyłu pojazdu niewidocznego bezpośrednio z miejsca kierowcy;
  - 34) pojazd nienormatywny – pojazd lub zespół pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, albo którego wymiary lub masa wraz z ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach niniejszej ustawy;
  - 35) homologacja typu – oznacza procedurę, w wyniku której stwierdza się, że dany typ pojazdu, przedmiot wyposażenia i części spełniają odpowiednie wymagania.

Rozdział 2

Polskie Centrum Homologacji Pojazdów

Art. 3.1. Tworzy się Polskie Centrum Homologacji Pojazdów, zwane dalej „Centrum Homologacji”.

2. Centrum Homologacji działa w strukturze organizacyjnej Transportowego Dozoru Technicznego, zwanego dalej „TDT”.

Art. 4. 1. Zadania Centrum Homologacji określone w niniejszym rozdziale wykonuje Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego, zwany dalej „Dyrektorem TDT”.

2. Dyrektor TDT :

- 1) organem właściwym w sprawach wynikających z wykonywania obowiązków Centrum Homologacji;
- 2) składa roczne sprawozdanie z działalności Centrum Homologacji ministrowi właściwemu do spraw transportu w terminie do dnia 30 marca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

3. Minister właściwy do spraw transportu może wydawać Dyrektorowi TDT wiążące go wytyczne i polecenia co do sposobu wykonywania jego zadań. Wytyczne i polecenia nie mogą dotyczyć indywidualnych rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej.

4. Określone przepisami niniejszej ustawy opłaty za czynności wykonywane przez Dyrektora TDT stanowią przychód „TDT”.

Art. 5. 1. Do zakresu działania Dyrektora TDT w sprawach Centrum Homologacji, należy:

- 1) wydawanie świadectw homologacji typu pojazdu;
- 2) wydawanie świadectw homologacji typu przedmiotu wyposażenia lub części pojazdów;

- 3) wydawanie świadectw homologacji montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem;
  - 4) sprawdzanie spełnienia wymagań, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2 lit. a;
  - 5) wydawanie zwolnień z obowiązku uzyskania świadectwa homologacji;
  - 6) wydawanie zezwolenia na dopuszczenie jednostkowe pojazdu;
  - 7) zbieranie i przetwarzanie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 7;
  - 8) zbieranie i przekazywanie informacji:
    - a) raz w miesiącu do właściwych organów państw członkowskich - listę świadectw homologacji typu przedmiotów wyposażenia i części, w zakresie wydania, zmiany lub cofnięcia świadectwa homologacji,
    - b) co najmniej na 30 dni przed terminem wygaśnięcia świadectwa homologacji wydanego zgodnie ze wspólnotową procedurą homologacji, do właściwych organów państw członkowskich o wygaśnięciu świadectwa homologacji typu pojazdu, ze wskazaniem powodu i daty wygaśnięcia oraz numeru VIN ostatniego pojazdu danego typu zgodnego z wygasającym świadectwem homologacji,
    - c) w terminie 30 dni od dnia wydania świadectwa homologacji zgodnie ze wspólnotową procedurą homologacji, do właściwych organów państw członkowskich kopie tych świadectw wraz z opisem technicznym, wystawionych dla każdego typu pojazdu, w zakresie wydania, zmiany lub cofnięcia świadectwa homologacji typu pojazdu,
    - d) w terminie 30 dni od dnia udzielenia zwolnienia od obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1, dotyczącego pojazdów objętych wspólnotową procedurą homologacji, informację o udzielonych zwolnieniach do właściwych organów państw członkowskich,
    - e) Komisji Europejskiej i właściwym organom państw członkowskich nazwy i adresy:
      - organu wydającego świadectwo homologacji typu pojazdu oraz typu przedmiotów jego wyposażenia lub części;
      - upoważnionych jednostek badawczych, z podaniem zakresu upoważnienia;
  - 9) prowadzenie ewidencji wydanych świadectw homologacji;
  - 10) udzielanie odstępstw od warunków technicznych;
  - 11) opracowywanie projektów krajowych wymagań technicznych dla pojazdów oraz przedmiotów wyposażenia i części stosowanych w pojazdach, uwzględniających stan prawny wynikający z przepisów Unii Europejskiej w tym zakresie, z wiążących Rzeczypospolitą Polską umów międzynarodowych oraz z Porozumienia, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 lit. b;
  - 12) kontrola zgodności produkcji;
  - 13) nadzór i kontrola przeprowadzania badań homologacyjnych i badań zgodności w jednostkach badawczych upoważnionych do wykonywania tych badań;
  - 14) udział w pracach grup roboczych Unii Europejskiej oraz Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych zajmujących się zagadnieniami z zakresu warunków technicznych i homologacyjnych pojazdów ich przedmiotów wyposażenia i części oraz działalności właściwych podmiotów i organów w tym zakresie;
  - 15) prowadzenie listy rzeczoznawców samochodowych;
  - 16) wykonywanie innych zadań zleconych przez ministra właściwego do spraw transportu.
- 2.** Przy wykonywaniu zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 16, minister właściwy do spraw transportu zapewnia Centrum Homologacji środki do wykonania zadania, chyba że wykonanie zadania następuje odpłatnie na podstawie umowy, zawieranej ze stroną finansującą wykonanie tego zadania.

Rozdział 3

Warunki techniczne pojazdów

Art. 6. 1. Pojazd uczestniczący w ruchu ma być tak zbudowany, wyposażony i utrzymany, aby korzystanie z niego:

- 1) nie zagrażało bezpieczeństwu osób nim jadących lub innych uczestników ruchu, nie naruszało porządku ruchu na drodze i nie narażało kogokolwiek na szkodę;
- 2) nie zakłócało spokoju publicznego przez powodowanie hałasu przekraczającego poziom określony w przepisach szczegółowych;
- 3) nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych;
- 4) nie powodowało wycieku szkodliwych substancji lub płynów eksploatacyjnych;
- 5) nie powodowało niszczenia drogi;
- 6) zapewniało dostateczne pole widzenia dla kierowcy w tym poprzez urządzenie pośredniego widzenia;
- 7) zapewniało łatwe, wygodne i pewne posługiwanie się urządzeniami do kierowania, hamowania, sygnalizacji i oświetlenia drogi przy równoczesnym jej obserwowaniu;
- 8) nie powodowało zakłóceń radioelektrycznych w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych.

2. Pojazd uczestniczący w ruchu ma być tak zbudowany, wyposażony i utrzymany, aby niezależnie od wymagań, o których mowa w ust. 1, spełniał ponadto wymagania:

- 1) szczegółowych warunków technicznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 12 – dotyczy pojazdu zarejestrowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) określone w przepisach Unii Europejskiej - dotyczy pojazdu zarejestrowanego w państwie członkowskim;
- 3) odpowiednich umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczypospolita Polska - dotyczy pojazdu zarejestrowanego w państwie nie będącym państwem członkowskim.

3. Urządzenia i wyposażenie pojazdu, w szczególności zapewniające bezpieczeństwo ruchu i ochronę środowiska przed ujemnymi skutkami używania pojazdu, powinny być utrzymane w należytym stanie oraz działać sprawnie i skutecznie.

4. Urządzenia służące do łączenia pojazdu ciągnącego z przyczepą powinny zapewnić bezpieczne ciągnięcie przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej przewidzianej do ciągnięcia przez ten pojazd, uniemożliwić samoczynne odłączenie się przyczepy oraz zapewnić prawidłowe działanie świateł i hamulców, o ile przyczepa jest w nie wyposażona.

5. Wymagania dla urządzeń pośredniego widzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 6, oraz obowiązek ich stosowania w odpowiedniej kategorii pojazdach określają przepisy wydane na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 1.

6. Zabrania się:

- 1) umieszczania wewnątrz i na zewnątrz pojazdu wystających spiczastych albo ostrych części lub przedmiotów, które mogą spowodować uszkodzenie ciała osób znajdujących się w pojeździe lub innych uczestników ruchu;
- 2) stosowania w pojeździe przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko;
- 3) stosowania w pojeździe przedmiotów wyposażenia i części nieodpowiadających warunkom określonym w przepisach szczegółowych;
- 4) umieszczania w pojeździe lub na nim urządzeń stanowiących obowiązkowe wyposażenie pojazdu uprzywilejowanego, wysyłających sygnały świetlne w postaci niebieskich lub czerwonych świateł błyskowych albo sygnał dźwiękowy o zmiennym tonie;
- 5) wyposażania pojazdu w urządzenie informujące o działaniu sprzętu kontrolno-pomiarowego używanego przez organy kontroli ruchu drogowego lub działanie to zakłócające albo przewożenia w pojeździe takiego urządzenia w stanie wskazującym na gotowość jego użycia;
- 6) wymiany nadwozia pojazdu posiadającego numer VIN;
- 7) dokonywania zmian konstrukcyjnych pojazdu zmieniających jego rodzaj, ilość przewożonych osób, masę lub naciski osi, z wyjątkiem:
  - a) nowego pojazdu, na którego typ po dokonanych zmianach zostało wydane świadectwo homologacji lub decyzja zwalniająca pojazd z homologacji lub zmieniono wydane świadectwa homologacji,

- b) pojazdu, który po dokonanych zmianach uzyskał zezwolenie na dopuszczenie jednostkowe.

7. Przepis ust. 6 nie dotyczy pojazdu:

- 1) zabytkowego – w zakresie pkt 1 - 4, z zastrzeżeniem, że w przypadku pkt 4 obowiązuje zakaz korzystania z tych urządzeń podczas jazdy i postoju;
- 2) specjalnego lub używanego do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, organów kontroli skarbowej, Służby Celnej, jednostek ochrony przeciwpożarowej, Inspekcji Transportu Drogowego i Służby Więziennej - w zakresie pkt 5.

Art. 7. 1. Autobus zaliczony do kategorii pojazdu M₂ lub M₃ wyposaża się w ogranicznik prędkości, ograniczający prędkość do 100 km/h.

2. Samochód ciężarowy i samochód specjalny zaliczony do kategorii pojazdu N₂ lub N₃ oraz ciągnik samochodowy zaliczony do kategorii pojazdu N₂ lub N₃, dla którego określono dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów powyżej 3,5 t, wyposaża się w ogranicznik prędkości, ograniczający prędkość do 90 km/h.

3. Ogranicznik prędkości jest montowany przez producenta lub jednostkę przez niego upoważnioną.

4. Przepis ust. 1 i 2 nie dotyczą pojazdu:

- 1) specjalnego lub używanego do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, organów kontroli skarbowej, Służby Celnej, jednostek ochrony przeciwpożarowej, Inspekcji Transportu Drogowego i Służby Więziennej;
- 2) zabytkowego;
- 3) nierozwijającego, ze względów konstrukcyjnych, prędkości większej niż odpowiednio określona w ust. 1 i 2;
- 4) używanego do prowadzenia badań naukowych na drogach;
- 5) przeznaczonego wyłącznie do robót publicznych na obszarach miejskich.

Art. 8. 1. Pojazd dopuszczony do ruchu powinien posiadać cechę identyfikacyjną.

2. Cechę identyfikacyjną umieszcza:

- 1) producent - w nowym pojeździe;
- 2) stacja kontroli pojazdów - w pojeździe:
  - a) marki „SAM”,
  - b) w którym dokonano wymiany ramy lub podwozia na odpowiednio ramę lub podwozie bez numeru nadanego przez producenta,
  - c) odzyskanym po kradzieży, w którym cecha identyfikacyjna uległa zatarciu lub sfalszowaniu,
  - d) nabytego na licytacji publicznej lub od podmiotu wykonującego orzeczenie o przepadku pojazdu na rzecz Skarbu Państwa, w którym cecha identyfikacyjna uległa zatarciu lub sfalszowaniu,
  - e) w którym cecha identyfikacyjna uległa zatarciu lub sfalszowaniu, a prawomocnym orzeczeniem sądu zostało ustalone prawo własności pojazdu,
  - f) w którym cecha identyfikacyjna uległa skorodowaniu lub została zniszczona podczas wypadku drogowego albo podczas naprawy,
  - g) zabytkowym, dla którego jest jednoznacznie ustalone prawo własności, w przypadku innym niż określone w lit. a - f.

3. Producent nadaje i umieszcza cechę identyfikacyjną przed wprowadzeniem pojazdu do obrotu handlowego.

4. Starosta wydaje decyzję o nadaniu cechy identyfikacyjnej na wniosek właściciela lub posiadacza, pojazdu, o którym mowa w art. 28 ust. 2 w sytuacji, o której mowa w ust. 2 pkt 2.
5. Stacja kontroli pojazdów właściwa miejscowo dla miejsca rejestracji pojazdu umieszcza cechę identyfikacyjną na podstawie decyzji starosty o nadaniu cechy identyfikacyjnej.
6. Okoliczności, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. f i g, powinny być potwierdzone pisemną opinią rzeczoznawcy samochodowego, o którym mowa w art. 52 ust. 1. Opinia powinna wskazywać pierwotną cechę identyfikacyjną lub jednoznacznie wykluczać ingerencję w pole numerowe w celu umyślnego jej zniszczenia lub sfalszowania.
7. Przepis ust. 1 nie dotyczy roweru, wózka inwalidzkiego oraz tramwaju.

Art. 9. Rada powiatu może wprowadzić obowiązek wyposażenia pojazdów zaprzęgowych w hamulec uruchamiany z miejsca zajmowanego przez kierującego.

Art. 10. 1. Dyrektor TDT może w indywidualnym, uzasadnionym przypadku zezwolić, w drodze decyzji administracyjnej, na odstępstwo od warunków technicznych jakim powinien odpowiadać pojazd.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, wydawana jest na wniosek właściciela pojazdu, po uiszczeniu opłaty. Wymóg uiszczenia opłaty nie dotyczy właścicieli pojazdów, o których mowa w art. 35.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2 należy dołączyć:

- 1) kopię dokumentu potwierdzającego własność pojazdu;
- 2) zaświadczenia o przeprowadzonym badaniu technicznym w stacji kontroli pojazdów;
- 3) inne dokumenty przedstawiające stan techniczny pojazdu w zakresie wnioskowanego odstępstwa.

4. Decyzja zezwalająca na odstępstwo od warunków technicznych w zakresie mas, nacisków osi lub wymiarów pojazdu nie zwalnia z obowiązku uzyskania zezwolenia na ruch pojazdu nienormatywnego, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Dyrektor TDT, wydając decyzję zezwalającą na odstępstwo od warunków technicznych w zakresie długości pojazdu, dla pojazdu posiadającego osie skrętne, może uznać jego długość za normatywną, jeżeli właściciel pojazdu dodatkowo dołączy do wniosku, o którym mowa w ust. 2, pozytywny wynik badania promieni skręcania pojazdu przeprowadzonego przez jednostkę badawczą upoważnioną do przeprowadzania badań homologacyjnych.

6. W przypadku pojazdów należących do przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego i misji specjalnej państw obcych lub organizacji międzynarodowych, a także personelu korzystającego z przywilejów, immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, wniosek na odstępstwo od warunków technicznych powinien być złożony za pośrednictwem organu rejestrującego, o którym mowa w art. 35, łącznie z wnioskiem o rejestrację.

7. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o odstępstwo od warunków technicznych, szczegółowe wymagania dla dokumentów, o których mowa w ust. 3 oraz wysokość opłaty za wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, w wysokości nie wyższej niż 1000 zł, mając na uwadze usprawnienie procedur oraz ponoszone koszty w zakresie wydawania decyzji na odstępstwo od warunków technicznych.

8. Minister właściwy do spraw transportu może określić, w drodze rozporządzenia, w sposób odmienny od określonego w ust. 3, wykaz wymaganych dokumentów i informacji załączanych do wniosku o wydanie decyzji zezwalającej na odstępstwo od warunków technicznych, mając na uwadze różne stany faktyczne pojazdów sprowadzanych z zagranicy, w celu jednoznacznego ustalenia ich danych na potrzebę dopuszczenia do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 11. 1. Dyrektor TDT, na wniosek zainteresowanego, udziela przyrzeczenia wydania zezwolenia na odstępstwo od warunków technicznych pojazdów w zakresie mas, nacisków osi lub wymiarów, zwanego dalej „promesą”.

2. W postępowaniu o udzielenie promesy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wydania zezwolenia na odstępstwo od warunków technicznych pojazdów, przy czym zainteresowany do

wniosku o wydanie promesy, zamiast dokumentów określonych w art. 10 ust. 3, dołącza opis techniczny pojazdu.

Art. 12. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki techniczne pojazdów oraz zakres ich niezbędnego wyposażenia.

2. Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określą, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określą, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, organów kontroli skarbowej, Służby Celnej, jednostek ochrony przeciwpożarowej, Inspekcji Transportu Drogowego i Służby Więziennej

4. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 1-3, należy uwzględnić:

- 1) konieczność zapewnienia bezpiecznego korzystania z pojazdów;
- 2) zapewnienie możliwie najmniejszego negatywnego wpływu pojazdów na środowisko;
- 3) przepisy i porozumienia międzynarodowe dotyczące pojazdów, ich wyposażenia i części;
- 4) przeznaczenie pojazdów oraz sposób ich wykorzystania.

5. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki oraz ministrem właściwym do spraw środowiska, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko kierując się względami technicznymi, zasadami bezpieczeństwa ruchu drogowego i wymogami ochrony środowiska oraz mając na celu zapobieganie nieprawidłowościom w obrocie przedmiotami wyposażenia i częściami wymontowanymi z pojazdów.

6. Minister właściwy do spraw transportu, może określić, w drodze rozporządzenia, niższe niż ustalone w art. 7 ust. 1 i 2, wartości ustawień urządzeń ograniczających maksymalną prędkość pojazdów przewożących niektóre towary niebezpieczne, mając na uwadze szczególne zagrożenia występujące podczas przewozu towarów niebezpiecznych,.

7. Minister właściwy do spraw transportu, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób oraz tryb nadawania i umieszczania cech identyfikacyjnych w przypadkach, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 2, uwzględniając znaczenie cech identyfikacyjnych dla zapewnienia pewności i bezpieczeństwa obrotu pojazdami.

Rozdział 4

Homologacja pojazdów

Art. 13. 1. Świadectwo homologacji typu oraz decyzję zwalniającą pojazd z homologacji typu wydaje Dyrektor TDT w drodze decyzji administracyjnej.

2. Na potrzeby procedury homologacji typu, pojazdy zgodnie z ich dopuszczalną masą całkowitą oraz przeznaczeniem dzieli się na kategorie. Kategorie pojazdów określa załącznik nr 1 do ustawy.

3. Producent lub importer nowego pojazdu kategorii L, N, M, O, R, T, tramwaju oraz przedmiotów ich wyposażenia lub części jest obowiązany uzyskać dla każdego nowego typu tych pojazdów, przedmiotu ich wyposażenia lub części świadectwo homologacji typu wydane przez Dyrektora TDT.

4. Obowiązek, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy producenta lub importera pojazdu, przedmiotów wyposażenia i części, który uzyskał w odniesieniu do poszczególnych typów tych pojazdów, przedmiotów wyposażenia lub części świadectwo homologacji typu wydane zgodnie ze wspólnotową procedurą homologacji przez właściwy organ państwa członkowskiego potwierdzające spełnienie aktualnego poziomu wymagań stosowanych w państwach członkowskich.

5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy producenta lub importera przedmiotów wyposażenia i części pojazdu, który uzyskał w odniesieniu do poszczególnych typów tych

przedmiotów wyposażenia lub części świadectwo homologacji wydane zgodnie z procedurą homologacji określoną w regulaminach stanowiących załączniki do Porozumienia dotyczącego przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia lub części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, oraz wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych wymagań, sporządzonego w Genewie dnia 20 marca 1958 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 104, poz. 1135 i 1136) przez właściwy organ państw stron ww. porozumienia potwierdzające spełnienie aktualnego poziomu wymagań stosowanych w tych regulaminach.

6. Przepis ust. 4 nie dotyczy producenta lub importera pojazdu kategorii R, T₄ oraz T₅.

7. Producent lub importer, o którym mowa w ust. 4 i 5, jest obowiązany przekazać Dyrektorowi TDT informację o uzyskanym świadectwie homologacji typu pojazdu wraz z opisem technicznym oraz dane i informacje o pojeździe, o których mowa w art. 80b ust. 1 pkt 1-4 i ust. 1a pkt 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.³⁾), jeżeli opis techniczny ich nie zawiera za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty katalogowej, określonej w przepisach, o których mowa w art. 23 ust. 2.

8. Za producenta, o którym mowa w ust. 3, uważa się również podmiot dokonujący zmian konstrukcyjnych zmieniających rodzaj lub przeznaczenie pojazdu, ilość przewożonych osób, masę lub naciski osi, montażu lub zabudowy nowego pojazdu.

9. Przepis ust. 3 dotyczy również podmiotu dokonującego montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem.

Art. 14. 1. Dyrektor TDT wydaje świadectwo homologacji typu za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty katalogowej, dla:

- 1) przedmiotów wyposażenia lub części – na podstawie wyników badań homologacyjnych polegających na sprawdzeniu, czy dany typ przedmiotu wyposażenia lub część pojazdu odpowiada warunkom określonym w:
  - a) przepisach rozdziału 3,
  - b) regulaminach stanowiących załączniki do Porozumienia dotyczącego przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia lub części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, oraz wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych wymagań, sporządzonego w Genewie dnia 20 marca 1958 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 104, poz. 1135 i 1136), przyjętych do stosowania przez Rzeczpospolitą Polską wraz ze zmianami obowiązującymi od daty wejścia ich w życie,
  - c) przepisach ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202, Nr 175, poz. 1458 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1236);
- 2) typu pojazdu na podstawie:
  - a) sprawdzenia świadectw homologacji przedmiotów wyposażenia i części pojazdu czy potwierdzają, że dany typ pojazdu odpowiada wymaganiom określonym w pkt 1 wykonanego przez Centrum Homologacji;
  - b) badań homologacyjnych polegających na sprawdzeniu wybranej próbki pojazdów należących do danego typu czy pojazd jest wykonany zgodnie z odpowiednimi danymi zawartymi w opisie technicznym w odniesieniu do wszystkich homologacji przedmiotów wyposażenia lub części zgodnie z wymaganiami, o których mowa w pkt 1.

2. Badania homologacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. b, prowadzą jednostki upoważnione do wykonywania tych badań homologacyjnych.

3. Na wniosek jednostki minister właściwy do spraw transportu upoważnia jednostkę do wykonywania badań homologacyjnych, jeżeli spełnia wymagania określone w przepisach, wydanych na podstawie art. 23 ust. 3.

4. W przypadku jeżeli producent lub importer w celu potwierdzenia spełnienia wymagań przedstawi inny dokument niż świadectwo homologacji typu przedmiotu wyposażenia lub części pojazdu,

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 25, poz. 2002, Nr 90, poz. 756 i 757, Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141 i Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410, Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845, Nr 176, poz. 1238 oraz z 2008 r. Nr 37, poz. 214.

Dyrektor TDT może uznać te dokumenty za równoważne świadectwu homologacji typu po uzyskaniu pozytywnej opinii jednostki upoważnionej do prowadzenia badań homologacyjnych w tym zakresie.

5. Koszt badań homologacyjnych, sprawdzenia spełnienia wymagań, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a oraz wydania pozytywnej opinii, o której mowa w ust. 4, pokrywa producent, importer lub odpowiednio podmiot dokonujący montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem.

Art. 15. 1. Dyrektor TDT przeprowadza kontrolę zgodności produkcji pojazdów, przedmiotów ich wyposażenia lub części, objętych homologacją typu, co do ich zgodności z warunkami określonymi w świadectwie homologacji typu.

2. Dyrektor TDT może zlecić wykonanie kontroli zgodności produkcji typu pojazdu oraz ich przedmiotów wyposażenia lub części jednostce upoważnionej do wykonywania badań homologacyjnych.

Art. 16. 1. W razie zmiany warunków stanowiących podstawę wydania świadectwa homologacji typu producent lub importer jest obowiązany uzyskać zmianę posiadanego świadectwa homologacji typu polegającą na rozszerzeniu świadectwa homologacji typu danego typu pojazdu, przedmiotu wyposażenia lub części.

2. W razie wprowadzenia zmian w typie pojazdu, przedmiocie wyposażenia lub części wpływających na zmianę warunków stanowiących podstawę wydania świadectwa homologacji typu, producent lub importer jest obowiązany uzyskać zmianę posiadanego świadectwa homologacji typu polegającą na rozszerzeniu świadectwa homologacji typu danego typu pojazdu, przedmiotu wyposażenia lub części.

3. Zmianę świadectwa homologacji typu wydaje się za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty katalogowej po przeprowadzeniu badań homologacyjnych oraz po sprawdzeniu, czy dany typ pojazdu, przedmiot jego wyposażenia lub części, odpowiadają warunkom, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 17. 1. Świadectwo homologacji typu pojazdu wygasa, jeżeli:

- 1) producent lub importer pojazdu, w przypadku, o którym mowa w art. 16 ust. 1, nie uzyska zmiany do tego świadectwa w terminie 90 dni od dnia wprowadzenia zmiany warunków stanowiących podstawę wydania świadectwa homologacji,
- 2) producent lub importer pojazdu, w przypadku, o którym mowa w art. 16 ust. 2, nie uzyska zmiany do tego świadectwa w terminie 90 dni od dnia wprowadzenia zmian w typie pojazdu, przedmiocie wyposażenia lub części,
- 3) producent podejmie decyzję o ostatecznym zaniechaniu produkcji danego typu pojazdu.

2. Producent lub importer pojazdu jest obowiązany przekazać Dyrektorowi TDT, na 60 dni przed terminem wygaśnięcia świadectwa homologacji typu, informację o wygaśnięciu świadectwa homologacji typu pojazdu, ze wskazaniem powodu i daty wygaśnięcia oraz numeru VIN ostatniego pojazdu danego typu, zgodnego z wygasającym świadectwem homologacji typu.

Art. 18. Dyrektor TDT cofa świadectwo homologacji typu w razie stwierdzenia, że pojazd, przedmiot wyposażenia lub część nie odpowiadają warunkom określonym w świadectwie homologacji typu, a producent lub importer nie usunął stwierdzonych niezgodności w terminie 90 dni od dnia ich stwierdzenia.

Art. 19. 1. Przepisy art. 13-18 nie dotyczą pojazdu:

- 1) zabytkowego;
- 2) marki „SAM”;
- 3) specjalnego lub używanego do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, organów kontroli skarbowej, Służby Celnej, jednostek ochrony przeciwpożarowej, Inspekcji Transportu Drogowego i Służby Więziennej

- 4) wyprodukowanego lub importowanego w ilości jednej sztuki danego typu rocznie – nie dotyczy to tramwajów i trolejbusów;
  - 5) zarejestrowanego, w którym dokonano zmian konstrukcyjnych zmieniających jego rodzaj, ilość przewożonych osób, masę lub naciski osi.
2. Pojazdy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlegają badaniu co do zgodności z warunkami technicznymi, które przeprowadza się na koszt wnioskodawcy.
  3. Pojazdy, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, podlegają dopuszczeniu jednostkowemu – nie dotyczy to tramwajów i trolejbusów.
  4. Dyrektor TDT wydaje decyzję na dopuszczenie jednostkowe pojazdu, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty katalogowej, po przedstawieniu pozytywnego wyniku badań co do zgodności z wymaganiami, o których mowa w art. 14 ust 1.
  5. Badanie, o którym mowa w ust. 4, przeprowadza, na koszt wnioskodawcy, jednostka upoważniona do przeprowadzania badań homologacyjnych typu pojazdu lub okręgowa stacja kontroli pojazdów posiadająca potwierdzenie spełnienia dodatkowych wymagań.
  6. Potwierdzenie spełnienia dodatkowych wymagań wydaje, za opłatą, Dyrektor TDT na wniosek przedsiębiorcy prowadzącego okręgową stację kontroli pojazdów, jeżeli spełnia on następujące wymagania :
    - 1) zatrudnia diagnostę posiadającego uprawnienia rzeczoznawcy samochodowego lub rzeczoznawcę samochodowego;
    - 2) posiada wyposażenie kontrolno pomiarowe niezbędne do wykonywania badań, o których mowa w ust. 4;
    - 3) zapewnia niezależność i bezstronność w stosunku do podmiotów bezpośrednio lub pośrednio związanych z procesem dopuszczenia jednostkowego;
    - 4) posiada akredytowane procedury badawcze potwierdzające spełnienie przez pojazd wymagań w procedurze dopuszczenia jednostkowego.

Art. 20. 1. Producent lub importer nowych pojazdów są obowiązani wydać wyciąg ze świadectwa homologacji typu pojazdu do każdego pojazdu, na którego typ wydano świadectwo homologacji, lub odpis decyzji zwalniającej z uzyskania świadectwa homologacji typu pojazdu.

2. Wyciąg ze świadectwa homologacji typu pojazdu lub odpis decyzji zwalniającej z obowiązku uzyskania świadectwa homologacji typu pojazdu wydaje się właścicielowi pojazdu.

Art. 21. 1. Dyrektor TDT może zwolnić producenta lub importera określonego typu pojazdu, przedmiotu wyposażenia lub części z obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 3.

2. Decyzję zwalniającą pojazd z obowiązku uzyskania świadectwa homologacji typu pojazdu wydaje się za opłatą jeżeli dany typ pojazdu odpowiada wymaganiom określonym w art. 14 ust. 1. Przepis art. 15 stosuje się odpowiednio.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 2 nie zwalnia z obowiązku uzyskania zezwolenia na ruch pojazdu nienormatywnego.

Art. 22. 1. Tworzy się katalog marek i typów pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zwany dalej „katalogiem”.

2. W katalogu gromadzi się dane i informacje o typie pojazdu dopuszczonego do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określone w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 2.

3. Katalog prowadzi w systemie informatycznym jednostka wyznaczona w drodze zarządzenia przez ministra właściwego do spraw transportu.

4. Dane i informacje przekazuje do katalogu:

- 1) Dyrektor TDT na podstawie:
  - a) wydanego świadectwa homologacji typu pojazdu,
  - b) informacji o uzyskanym świadectwie homologacji typu pojazdu wydanym zgodnie ze wspólnotową procedurą homologacji potwierdzającym spełnienie aktualnego poziomu wymagań stosowanych w państwach członkowskich,

- c) zmiany świadectwa homologacji,
  - d) zwolnienia z obowiązku uzyskania świadectwa homologacji,
  - e) informacji o wygaśnięciu świadectwa homologacji lub upływie ważności decyzji o zwolnieniu pojazdu z obowiązku homologacji,
  - f) zezwolenia na jednostkowe dopuszczenie pojazdu;
- 2) przedsiębiorca albo podmiot prowadzący stację kontroli pojazdów – na podstawie zaświadczenia z badania technicznego i dokumentu identyfikacyjnego pojazdu z okresowego badania technicznego wykonywanego po raz pierwszy w przypadkach innych niż określone w pkt 1;
  - 3) organ rejestrujący pojazd - na podstawie dokumentów załączonych do wniosku o rejestrację pojazdu, w przypadkach innych niż określone w pkt 1 i 2.

5. Przekazując dane i informacje Dyrektor TDT przekazuje jednostce prowadzącej katalog opłatę katalogową. Opłata katalogowa stanowi przychód jednostki prowadzącej katalog.

6. Dane i informacje gromadzone w katalogu udostępnia się bezpłatnie:

- 1) Dyrektorowi TDT;
- 2) organom rejestrującym pojazdy;
- 3) przedsiębiorcom i innym podmiotom prowadzącym stacje kontroli pojazdów;
- 4) producentom i importerom pojazdów – w zakresie typów pojazdów, którymi prowadzą obrót.

7. Jednostka prowadząca katalog może udostępnić za opłatą dane i informacje gromadzone w katalogu innym podmiotom, niż wymienione w ust. 6. Opłata za udostępnienie danych stanowi przychód jednostki prowadzącej katalog.

Art. 23. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb wydawania, zmiany, cofania i wygaśnięcia świadectw homologacji typu, zakres wymagań obowiązujących w procesie homologacji, zakres i sposób przeprowadzania badań homologacyjnych, kontroli zgodności produkcji, zabudowy lub montażu z warunkami homologacji, wzory dokumentów związanych z homologacją;
- 2) warunki i tryb dopuszczenia jednostkowego pojazdów, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 4 i 5, zakres badań zgodności tych pojazdów oraz wzory dokumentów z tym związanych;
- 3) wysokość opłat za:
  - a) wydanie i zmianę świadectwa homologacji typu oraz wydanie decyzji zwalniającej z obowiązku uzyskania świadectwa homologacji typu pojazdu, nie wyższych niż równowartość 1.000 euro,
  - b) sprawdzenie spełnienia wymagań o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2 lit. a nie wyższych niż równowartość 1.000 euro,
  - c) badania homologacyjne, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. b, nie wyższych niż równowartość 10.000 euro,
  - d) wydanie zezwolenia na jednostkowe dopuszczenie pojazdu, nie wyższych niż równowartość 1.000 euro,
  - e) badania co do zgodności z wymaganiami, o których mowa w art. 14 ust. 1, przeprowadzanemu w celu uzyskania zezwolenia na dopuszczenie jednostkowe pojazdu, nie wyższych niż równowartość 5.000 euro,

- uwzględniając przepisy prawa Unii Europejskiej i wiążące Rzeczypospolitą Polską umowy międzynarodowe dotyczące badań homologacyjnych, koszty wydania lub zmiany świadectw homologacji w zależności od zakresu tego świadectwa, koszty badań homologacyjnych w zależności od rodzaju i kategorii pojazdów oraz ilości wersji i wariantów występujących w ramach homologowanego typu, koszty kontroli zgodności produkcji i montażu, oraz średni kurs euro przeliczanego na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok wydania rozporządzenia.

2. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres i sposób przekazywania danych i informacji o uzyskanym świadectwie homologacji typu pojazdu, o której mowa w art. 13 ust. 7 oraz wzory dokumentów w tej sprawie;
  - 2) wysokość opłat za przekazanie danych i informacji, o którym mowa w art. 13 ust. 7 nie wyższych niż równowartość 500 euro;
  - 3) wysokość opłat za udostępnianie danych i informacji z katalogu,
  - 4) wysokość opłaty katalogowej, nie wyższej niż równowartość 10 euro
- uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania procesu rejestracji i ewidencji pojazdów, możliwość prawidłowej identyfikacji pojazdów uzyskujących świadectwa homologacji typu pojazdu wydane przez właściwy organ innego państwa członkowskiego, koszty przygotowania informacji o tych pojazdach na potrzeby rejestracji i ewidencji pojazdów, oraz średni kurs euro przeliczanego na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok wydania rozporządzenia.

3. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia wymagania dla jednostek przeprowadzających badania homologacyjne, uwzględniając:

- 1) posiadanie przez jednostki personelu o odpowiedniej wiedzy technicznej w zakresie homologacji pojazdów umożliwiającej przeprowadzanie badań homologacyjnych przedmiotów wyposażenia i części;
- 2) niezależność i bezstronność jednostek w stosunku do podmiotów bezpośrednio lub pośrednio związanych z procesem homologacji;
- 3) posiadanie przez jednostki odpowiedniego sprzętu do wykonywania badań homologacyjnych;
- 4) posiadanie przez jednostkę akredytowanych laboratoriów badawczych oraz akredytowanych procedur badawczych potwierdzających spełnienie wymagań w procedurze homologacji;
- 5) konieczność spełniania przez jednostki wymagań określonych przepisami o ochronie informacji niejawnych.

4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób przeprowadzania badań zgodności pojazdów, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2, z warunkami technicznymi, wzory dokumentów związanych z tymi badaniami oraz jednostki upoważnione do przeprowadzania tych badań, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpiecznego korzystania z tych pojazdów oraz ich zakres warunków technicznych.

5. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb wydawania i zmiany decyzji zwalniającej pojazd z obowiązku uzyskania świadectwa homologacji, zakres wymagań jakim muszą odpowiadać pojazdy zwalniane z homologacji, zakres i sposób przeprowadzania sprawdzenia spełnienia tych wymagań oraz wzory dokumentów z tym związanych;
- 2) wysokość opłat za wydanie i zmianę decyzji zwalniającej pojazd z obowiązku uzyskania świadectwa homologacji nie wyższych niż równowartość średniego kursu 1.000 euro, przeliczanego na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok wydania rozporządzenia

- uwzględniając przepisy prawa Unii Europejskiej i wiążące Rzeczypospolitą Polskę umowy międzynarodowe dotyczące homologacji pojazdów oraz koszty wydania i zmiany decyzji w zależności od zakresu decyzji zwalniającej.

Art. 24. Prawa i obowiązki producenta i importera, o których mowa w art. 13-22, dotyczą również podmiotu wprowadzającego do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach wewnątrzwspólnotowego nabycia nowy pojazd kategorii L, N, M, O, R, T, tramwaj oraz przedmioty ich wyposażenia lub części.

Rozdział 5

Warunki dopuszczenia pojazdów do ruchu

Art. 25 1. Pojazd jest dopuszczony do ruchu, jeżeli:

- 1) spełnia wymagania określone w warunkach technicznych, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 1;

- 2) jest zarejestrowany w:
  - a) Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) państwie członkowskim,
  - c) państwie będącym stroną Konwencji o ruchu drogowym sporządzonej w Wiedniu w dniu 8 listopada 1968 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 5, poz. 40 i 44) lub stroną odpowiedniej umowy międzynarodowej,
  - d) państwie będącym stroną Konwencji o ruchu drogowym, podpisanej w Genewie dnia 19 września 1949 r. (Dz. U. z 1950 r. Nr 54, poz. 321 i 322);
- 3) jest zaopatrzony w tablice (tablicę) rejestracyjne;
- 4) jest zaopatrzony w nalepkę kontrolną, jeżeli była wydana;
- 5) na pojazd został wydany ważny dokument stwierdzający jego rejestrację.

2. Zespół pojazdów składający się z pojazdu kategorii M lub N₁ i przyczepy może być dopuszczony do ruchu po uzyskaniu odpowiedniej adnotacji w dokumencie stwierdzającym rejestrację pojazdu silnikowego, o którym mowa w art. 27 ust. 2, dokonanej na podstawie przeprowadzonego badania technicznego.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do:

- 1) pojazdu wolnobieżnego, przyczepy motocyklowej, przyczepy specjalnej przeznaczonej do ciągnięcia przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny, roweru, wózka inwalidzkiego i tramwaju – w zakresie pkt 2, 3, 4 i 5;
- 2) czterokołowca, motoroweru, motocykla, ciągnika rolniczego, przyczepy oraz pojazdu samochodowego zarejestrowanego zagranicą – w zakresie pkt 4.

4. W przypadku, gdy z dokumentu stwierdzającego rejestrację pojazdu za granicą, nie wynika prawo do używania pojazdu przez kierującego, osoba ta obowiązana jest posiadać przy sobie i okazywać na żądanie organu kontroli ruchu drogowego dokument potwierdzający to prawo.

Art. 26. Pojazd zarejestrowany za granicą, którego właścicielem jest osoba lub podmiot odpowiednio zamieszkały lub mający siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej, dopuszcza się do ruchu na okres 30 dni:

- 1) od dnia, w którym dokonano ostatecznej odprawy celnej przywózowej – dotyczy pojazdu sprowadzonego z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim;
- 2) od dnia, w którym jego właściciel sprowadził pojazd z terytorium państwa członkowskiego.

Art. 27. 1. Rejestracji podlega pojazd samochodowy, ciągnik rolniczy, motorower i przyczepa, z wyłączeniem przyczepy:

- 1) motocyklowej;
- 2) specjalnej przeznaczonej do ciągnięcia przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny.

2. Dokumentem stwierdzającym rejestrację pojazdu jest:

- 1) dowód rejestracyjny;
- 2) pozwolenie czasowe.

3. Zabrania się rejestracji pojazdu złożonego poza wytwórnią, z wyjątkiem pojazdu marki „SAM” oraz pojazdu zabytkowego.

Art. 28. 1. Właściciel pojazdu jest obowiązany złożyć wniosek o jego rejestrację w terminie 30 dni od dnia:

- 1) zakupu nowego pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zakupu pojazdu zarejestrowanego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) w którym właściwy organ dokonał ostatecznej odprawy celnej przywózowej pojazdu – dotyczy pojazdu sprowadzonego z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim;
- 4) w którym sprowadził pojazd z terytorium państwa członkowskiego.

2. Posiadacz pojazdu powierzonego mu przez zagraniczną osobę fizyczną lub prawną, jest obowiązany złożyć wniosek o jego rejestrację w terminie 30 dni od dnia sprowadzenia pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Do wniosku o rejestrację pojazdu dołącza się:

- 1) dowód własności pojazdu lub dokument potwierdzający powierzenie pojazdu, o którym mowa w ust. 2;
- 2) wyciąg ze świadectwa homologacji albo odpis decyzji zwalniającej pojazd z homologacji albo zezwolenie na jednostkowe dopuszczenie pojazdu, jeżeli są wymagane;
- 3) zaświadczenie o pozytywnym wyniku badania technicznego pojazdu, jeżeli jest wymagane;
- 4) dowód rejestracyjny oraz tablice rejestracyjne, jeżeli pojazd był zarejestrowany;
- 5) kartę pojazdu, jeżeli była wydana;
- 6) dowód odprawy celnej przywózowej, jeżeli pojazd został sprowadzony z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim i jest rejestrowany po raz pierwszy;
- 7) dokument potwierdzający zapłatę akcyzy na terytorium kraju albo dokument potwierdzający brak obowiązku zapłaty akcyzy na terytorium kraju albo zaświadczenie stwierdzające zwolnienie od akcyzy, jeżeli samochód osobowy został sprowadzony z terytorium państwa członkowskiego i jest rejestrowany po raz pierwszy;
- 8) zaświadczenie wydane przez właściwy organ potwierdzający:
  - a) uiszczenie podatku od towarów i usług od pojazdów sprowadzanych z państw członkowskich lub
  - b) brak obowiązku, o którym mowa w lit. a- jeżeli sprowadzany pojazd jest rejestrowany po raz pierwszy, z zastrzeżeniem ust. 4;
- 9) oświadczenie o podleganiu obowiązkowi zapewniania sieci zbierania pojazdów, fakturę zawierającą takie oświadczenie albo dowód wniesienia opłaty za brak tej sieci, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – jeżeli pojazd jest rejestrowany po raz pierwszy.
- 10) decyzja zezwalająca na odstępstwo od warunków technicznych pojazdu, jeżeli jest wymagana;

4. W przypadku gdy sprowadzany pojazd jest przedmiotem dostawy dokonanej przez podatnika podatku od towarów i usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed dokonaniem pierwszej rejestracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zaświadczenie, o którym mowa w:

- 1) ust. 3 pkt 7 lit. a, może być zastąpione fakturą z wyszczególnioną kwotą podatku od towarów i usług, potwierdzającą dokonanie tej dostawy przez tego podatnika,
  - 2) ust. 3 pkt 7 lit. b, może być zastąpione fakturą „VAT marża” potwierdzającą dokonanie tej dostawy przez tego podatnika
- pod warunkiem, że odsprzedaż pojazdów stanowi przedmiot działalności tego podatnika.

5. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do pojazdu:

- 1) który był już zarejestrowany – w zakresie ust. 3 pkt 2;
- 2) zakupionego po przypadku na rzecz Skarbu Państwa lub na rzecz jednostki samorządu terytorialnego – w zakresie ust. 3 pkt 4 i 5;
- 3) zakupionego od Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Celnej lub Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej – w zakresie ust. 3 pkt 4 i 5; w tym przypadku, zamiast dowodu rejestracyjnego wymaga się zaświadczenia potwierdzającego dane pojazdu niezbędne do jego rejestracji, wydanego przez ten organ;
- 4) wycofanego czasowo z ruchu – w zakresie ust. 3 pkt 4; w tym przypadku zamiast dowodu rejestracyjnego wymaga się przedstawienia decyzji o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu, o której mowa w art. 38 ust. 1;
- 5) nie podlegającego przepisom ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – w zakresie ust. 3 pkt 9;
- 6) o którym mowa w ust. 2 oraz w art. 35 – w zakresie ust. 3 pkt 9;
- 7) o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 5 – w zakresie ust. 3 pkt 7, 8 i 9;

- 8) nie podlegającego przepisom ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.⁴⁾) – w zakresie ust. 3 pkt 8;
- 9) pojazdu zabytkowego – w zakresie ust. 3 pkt 4; w tym przypadku; zamiast dowodu rejestracyjnego wymaga się złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej, że dowód rejestracyjny pojazdu został utracony, oraz zaświadczenia wydanego przez organ właściwy dla miejsca ostatniej rejestracji pojazdu, a w przypadku braku takiego organu, przez organ właściwy dla miejsca zamieszkania (siedziby) właściciela pojazdu, że dla danego pojazdu zabytkowego nie ma możliwości wydania wtórnika dowodu rejestracyjnego lub zaświadczenia, o którym mowa w ust. 8, ze względu na brak w ewidencji historii pojazdu oraz brak akt pojazdu;
- 10) pojazdu wyrejestrowanego, o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 3, w przypadku jego powtórnej rejestracji - w zakresie ust. 3 pkt 4 i 5;
- 11) pojazdu, którego własność została potwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu rozstrzygającym o własności pojazdu - w zakresie ust. 3 pkt 4 i 5.

6. W przypadku pojazdu sprowadzanego z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Konfederacją Szwajcarską lub państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym zamiast dowodu rejestracyjnego dopuszcza się przedstawienie innego dokumentu stwierdzającego rejestrację pojazdu, wydanego przez organ właściwy do rejestracji pojazdów w tym państwie.

7. Dodatkowo wymaga się dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań, o których mowa w art. 2 pkt 9 – w stosunku do pojazdów zabytkowych.

8. W przypadku zagubienia dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego lub karty pojazdu zamiast tych dokumentów należy przedstawić zaświadczenie wystawione przez organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji, potwierdzające dane zawarte w zagubionym dokumencie, niezbędne do rejestracji pojazdu.

Art. 29. 1. Starosta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) właściciela lub posiadacza pojazdu, o którym mowa w art. 28 ust. 2, wydaje decyzję o rejestracji pojazdu, wydając dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablice) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną.

2. W przypadku pojazdu, którego właścicielem jest przedsiębiorstwo wielozakładowe lub inny podmiot, w skład którego wchodzi wydzielone jednostki organizacyjne, decyzję o rejestracji pojazdu może wydać starosta właściwy ze względu na siedzibę zakładu lub jednostki.

3. Starosta wydaje decyzję o rejestracji pojazdu na wniosek właściciela lub posiadacza pojazdu, o którym mowa w art. 28 ust. 2, jeżeli:

- 1) pojazd odpowiada warunkom, o których mowa w art. 6, potwierdzonych:
  - a) wyciągiem ze świadectwa homologacji, odpisem decyzji zwalniającej pojazd z homologacji albo zezwoleniem na jednostkowe dopuszczenie pojazdu, albo
  - b) zaświadczeniem o pozytywnym wyniku badania technicznego pojazdu;
- 2) prawo własności pojazdu lub prawo dysponowania pojazdem, w sytuacji, o której mowa w art. 28 ust. 2, zostało udokumentowane;
- 3) do rejestracji przedstawiono poprzedni dowód rejestracyjny, jeżeli pojazd był zarejestrowany. Przepis art. 28 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

4. Starosta dokonując rejestracji pojazdu wydaje dowód rejestracyjny, zalegalizowane tablice (tablice) rejestracyjne i nalepkę kontrolną za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej.

5. Dowód rejestracyjny pojazdu składa się z dwóch części - „Dowód rejestracyjny część I” i „Dowód rejestracyjny część II”. Dowód rejestracyjny część I jest dokumentem potwierdzającym dopuszczenie pojazdu do ruchu, którym kierujący posługuje się uczestnicząc w ruchu drogowym. Dowód rejestracyjny część II jest wymagany razem z Dowodem rejestracyjnym część I do rejestracji pojazdu.

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 113, Nr 90, poz. 756, Nr 143, poz. 1199 i Nr 179, poz. 1484, z 2006 r. Nr 143, poz. 1028 i 1029, z 2007 r. Nr 168, poz. 1187, Nr 192, poz. 1382 oraz z 2008 r. Nr 74, poz. 444 i Nr 130, poz. 826.

6. W przypadku nie złożenia wniosku o rejestrację pojazdu w terminie, o którym mowa w art. 28 ust. 1 i 2, starosta pobiera opłatę za wydanie dowodu rejestracyjnego, zalegalizowanych tablic rejestracyjnych i nalepki kontrolnej, zwiększoną o 50%.

7. Nalepki kontrolnej nie wydaje się przy rejestracji czterokołowca, motoroweru, motocykla, ciągnika rolniczego i przyczepy.

8. Starosta nie wydaje decyzji o rejestracji pojazdu w szczególności, jeżeli:

- 1) wniosek o rejestrację pojazdu złożyła osoba inna niż określona w ust. 3;
- 2) nie złożono dokumentów, o których mowa w ust. 3.

9. Starosta odmawia wydania decyzji o rejestracji pojazdu w szczególności, jeżeli:

- 1) wniosek o rejestrację pojazdu złożyła osoba inna niż określona w ust. 3;
- 2) nie złożono dokumentów, o których mowa w ust. 3;
- 3) istnieją uzasadnione wątpliwości lub zastrzeżenia w stosunku do:
  - a) prawa własności pojazdu, albo
  - b) prawa dysponowania powierzonym pojazdem, w sytuacji, o której mowa w art. 28 ust. 2;
- 4) na podstawie przepisów o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Informacji Wizowej uzyskał informacje, że zgłoszony do rejestracji pojazd został skradziony, wykorzystany w niewłaściwy sposób lub utracony;
- 5) na pytanie starosty skierowane do organ rejestrującego państwa członkowskiego, organ ten potwierdził brak uprawnienia do rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uprzednio zarejestrowanego w tym państwie.

9. Jeżeli osoba składająca wniosek o rejestrację pojazdu nie może wykazać się posiadaniem wymaganych dokumentów, o których mowa w art. 28 ust. 3 pkt 6 – 9, starosta zawiadamia o tym fakcie właściwy w sprawie tych dokumentów organ.

Art. 30. 1. Właściciel lub posiadacz pojazdu, o którym mowa w art. 28 ust. 2, jest obowiązany złożyć wniosek o wydanie nowego dowodu rejestracyjnego w przypadku:

- 1) utraty lub zniszczenia dowodu rejestracyjnego – niezwłocznie;
- 2) braku miejsca w dowodzie rejestracyjnym na zamieszczenie w nim terminów następnych badań technicznych – przed upływem terminu kolejnego badania technicznego pojazdu;
- 3) dokonania w pojeździe zmian konstrukcyjnych lub wymiany elementów, powodujących zmianę stanu faktycznego w zakresie danych umieszczonych w dowodzie rejestracyjnym – w terminie 30 dni od dnia, w którym dokonano zmiany tego stanu;
- 4) zmiany stanu faktycznego w zakresie danych właściciela lub posiadacza pojazdu umieszczonych w dowodzie rejestracyjnym – w terminie 30 dni od dnia, w którym dokonano zmiany.

2. Starosta wydaje nowy dowód rejestracyjny za opłatami, o których mowa w art. 29 ust. 4:

- 1) na wniosek właściciela lub posiadacza pojazdu;
- 2) z urzędu – w przypadku wydania tablic rejestracyjnych z nowym numerem rejestracyjnym.

3. Rada powiatu może, w drodze uchwały, zmniejszyć opłatę za wydanie dowodu rejestracyjnego lub zwolnić od jej uiszczenia osoby obowiązane do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, w przypadku zmiany stanu faktycznego w zakresie adresu właściciela lub posiadacza pojazdu, spowodowanej zmianami administracyjnymi.

Art. 31. 1. Właściciel lub posiadacz pojazdu, o którym mowa w art. 28 ust. 2, jest obowiązany złożyć wniosek o wydanie tablic (tablicy) rejestracyjnych w przypadku:

- 1) utraty tablic (tablicy) rejestracyjnych – niezwłocznie;
- 2) zniszczenia tablic (tablicy) rejestracyjnych – niezwłocznie.

2. Starosta wydaje zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne za opłatami, o których mowa w art. 29 ust. 4.

3. Starosta wydając zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne nadaje nowy numer rejestracyjny pojazdu:

- 1) z urzędu w przypadku o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) na wniosek właściciela lub posiadacza pojazdu, o którym mowa w art. 28 ust. 2, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 32. 1. Starosta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) właściciela lub posiadacza pojazdu, o którym mowa w art. 28 ust. 2, wydaje decyzję o czasowej rejestracji pojazdu, wydając pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne.

2. Starosta wydaje decyzję o czasowej rejestracji pojazdu na wniosek:

- 1) właściciela lub posiadacza pojazdu, po złożeniu przez niego wniosku o:
  - a) czasową rejestrację pojazdu,
  - b) wydanie nowego dowodu rejestracyjnego;
- 2) właściciela lub posiadacza – w celu umożliwienia:
  - a) wywozu pojazdu za granicę,
  - b) przejazdu pojazdu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
    - z miejsca jego zakupu lub odbioru, albo
    - od producenta pojazdu do miejsca jego sprzedaży lub odbioru,
  - c) przejazdu pojazdu związanego z koniecznością dokonania jego badania technicznego lub naprawy;
- 3) jednostki upoważnionej do przeprowadzania badań homologacyjnych albo jednostki badawczej producenta pojazdu, jego wyposażenia lub części – w celu umożliwienia odpowiednich badań.

3. Starosta dokonując czasowej rejestracji pojazdu wydaje pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 i 3 dołącza się dokumenty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 1.

5. Czasowej rejestracji dokonuje się na okres nieprzekraczający 30 dni. Termin ten może być jednorazowo przedłużony o 30 dni w celu wyjaśnienia spraw związanych z rejestracją pojazdu.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, rejestracji dokonuje się na okres wynikający z wniosku, nie dłuższy jednak niż 6 miesięcy.

7. Po upływie terminu czasowej rejestracji pozwolenie czasowe i tablice rejestracyjne zwraca się do organu, który je wydał, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a.

Art. 33. Starosta, wykonując czynności związane z rejestracją pojazdu, współpracuje z organami rejestrującymi państw członkowskich, w szczególności w celu:

- 1) wzajemnej wymiany informacji o pojazdach zarejestrowanych na terytorium państw członkowskich, uwzględniając przepisy, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 i 4;
- 2) sprawdzenia, w uzasadnionych przypadkach, statusu prawnego pojazdu przed jego rejestracją na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli pojazd był uprzednio zarejestrowany w innym państwie członkowskim.

Art. 34. Jeżeli używanie pojazdu uzależnione jest od szczególnych warunków określonych przepisami, starosta wpisuje w dowodzie rejestracyjnym lub pozwoleniu czasowym odpowiednie zastrzeżenie.

Art. 35. Rejestracji pojazdu należącego do przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego i misji specjalnej państw obcych lub organizacji międzynarodowej, a także ich personelu korzystającego z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, dokonuje wojewoda mazowiecki na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Art. 36. 1. Rejestracji pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Biura Ochrony Rządu, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, organów kontroli skarbowej i Służby Celnej dokonują właściwe organy tych jednostek.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, wydają dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablice) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, chyba że dla danego pojazdu tablice (tablica) rejestracyjne lub nalepka kontrolna nie są wymagane, a numer rejestracyjny umieszcza się bezpośrednio na pojeździe.

Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb rejestracji pojazdów, warunki i tryb wydawania dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, nalepki kontrolnej, tablic rejestracyjnych oraz innych tablic, cech identyfikacyjnych i oznaczeń, w które zaopatruje się pojazd, a także ich wzory i opis,
- 2) warunki i tryb czasowej rejestracji pojazdów oraz dokumenty dołączane do wniosku o rejestrację czasową,
- 3) wysokość opłat za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego i tablic (tablicy) rejestracyjnych;
- 4) szczegółowe czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzory dokumentów w tych sprawach.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Biura Ochrony Rządu, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Straży Granicznej, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

5. Minister właściwy do spraw finansów w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów organów kontroli skarbowej i Służby Celnej, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

6. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 1-5, należy uwzględnić:

- 1) konieczność przeciwdziałania dopuszczeniu do ruchu pojazdów pochodzących z kradzieży;
- 2) prawidłowe zabezpieczenie dokumentów związanych z rejestracją, tablicami rejestracyjnymi i innymi oznaczeniami;
- 3) koszty działania administracji publicznej w sprawach rejestracji pojazdów;
- 4) sposób wykorzystania pojazdów, o których mowa w ust. 2-3, przy wykonywaniu zadań określonych w przepisach dotyczących Biura Ochrony Rządu, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Straży Granicznej;
- 5) przepisy prawa Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 4,
- 6) przepisy art. 28 ust 3 określając dokumenty dołączane do wniosku o rejestrację czasową pojazdów w zależności od przyczyn tej rejestracji;
- 7) koszty produkcji i dystrybucji oraz przechowywania dokumentów związanych z rejestracją, tablic rejestracyjnych i innych oznaczeń.

7. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu:

- 1) warunki i tryb rejestracji pojazdów resortu spraw wewnętrznych, obrony narodowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego,

Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, wykorzystywanych do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych;

- 2) szczególny tryb i warunki przekazywania blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji oraz tablic rejestracyjnych, o których mowa w ust. 1;
- 3) szczególne wymagania w zakresie personalizacji tych blankietów.

8. Wydając zarządzenie, o którym mowa w ust. 2, Prezes Rady Ministrów uwzględnia odpowiednio:

- 1) prawidłowe zabezpieczenie dokumentów związanych z rejestracją pojazdów, o których mowa w ust. 2 pkt 1, oraz tablic rejestracyjnych;
- 2) wymagania wynikające z obowiązku ochrony informacji niejawnych.

Art. 38. 1. Starosta, właściwy ze względu na miejsce ostatniej rejestracji pojazdu, wydaje decyzję o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu, na wniosek właściciela pojazdu lub posiadacza, o którym mowa w art. 28 ust. 2,

2. Wycofaniu czasowemu podlegają zarejestrowane:

- 1) samochody ciężarowe i przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej od 3,5 t;
- 2) ciągniki samochodowe;
- 3) pojazdy specjalne;
- 4) autobusy.

3. Decyzję o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu wydaje za opłatą organ, o którym mowa w ust. 1, po złożeniu przez wnioskodawcę, do depozytu tego organu, dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych.

4. Pojazd może być czasowo wycofany z ruchu na okres od 2 do 6 miesięcy. Okres ten może być jednorazowo przedłużony, jednak łączny okres wycofania pojazdu z ruchu nie może przekraczać 9 miesięcy w roku, licząc od dnia wydania decyzji o jego wycofaniu z ruchu.

5. Właściciel lub posiadacz pojazdu wycofanego z ruchu jest obowiązany:

- 1) zapewnić postój pojazdu poza drogą publiczną i strefą zamieszkania;
- 2) zabezpieczyć pojazd przed możliwością jego uruchomienia przez osobę niepowołaną oraz zachować inne środki ostrożności niezbędne do uniknięcia wypadku.

Art. 39. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, tryb i warunki czasowego wycofania pojazdów z ruchu, wysokość opłat w zależności od okresu wycofania z ruchu, w wysokości nie wyższej niż 150 zł, oraz wzory dokumentów stosowanych w tym zakresie.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu, uwzględnia odpowiednio:

- 1) konieczność przeciwdziałania używaniu pojazdów czasowo wycofanych z ruchu;
- 2) koszty ponoszone przez organy administracji publicznej.

Art. 40. 1. Starosta wydaje decyzję o wyrejestrowaniu pojazdu:

- 1) na wniosek jego właściciela lub posiadacza, o którym mowa w art. 28 ust. 2, w przypadku:
  - a) przekazania pojazdu do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów, na podstawie:
    - zaświadczenia o demontażu pojazdu, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji albo
    - równoważnego dokumentu wydanego w innym państwie;
  - b) kradzieży pojazdu, jeżeli jego właściciel złożył stosowne oświadczenie pod odpowiedzialnością karną za fałszywe zeznania,
  - c) wywozu pojazdu z kraju, jeżeli pojazd został zarejestrowany za granicą lub zbyty za granicą,
  - d) zniszczenia (kasacji) pojazdu za granicą,

- e) udokumentowanej trwałej i zupełnej utraty posiadania pojazdu bez zmiany w zakresie prawa własności,
  - f) przekazania niekompletnego pojazdu do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów, na podstawie zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu, o którym mowa w art. 25 ust. 1 lub art. 33 ust. 3 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, albo równoważnego dokumentu wydanego w innym państwie.
- 2) z urzędu, w przypadku:
- a) otrzymania od przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub punkt zbierania pojazdów zaświadczenia o demontażu pojazdu albo zaświadczenia o przyjęciu niekompletnego pojazdu, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaświadczenia,
  - b) otrzymania od organu właściwego w sprawie rejestracji pojazdu w innym państwie członkowskim informacji o zarejestrowaniu pojazdu za granicą – w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

2. Pojazd wyrejestrowany nie podlega powtórnej rejestracji, z wyjątkiem pojazdu:

- 1) odzyskanego po kradzieży;
- 2) zabytkowego;
- 3) mającego co najmniej 25 lat, uznanego przez rzeczoznawcę samochodowego lub wojewódzkiego konserwatora zabytków za unikatowy lub mający szczególne znaczenie dla udokumentowania historii motoryzacji;
- 4) ciągnika i przyczepy rolniczej;
- 5) wywiezionego z kraju, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e, warunkiem wyrejestrowania pojazdu jest wniesienie przez właściciela pojazdu opłaty na rzecz gminy na realizację zadań związanych z utrzymaniem czystości i porządku w gminach. Przepisu nie stosuje się do pojazdów Policji i jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Art. 41.1. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w art. 40 ust. 3.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw administracji publicznej, uwzględni:

- 1) koszty ponoszone przez gminy związane z usuwaniem negatywnych skutków utraty pojazdu;
- 2) koszty związane z usuwaniem wraków pojazdów.

Art. 42. 1. Właściciel pojazdu jest obowiązany:

- 1) zawiadomić właściwego starostę o:
  - a) zmianie stanu faktycznego wymagającej zmiany danych zamieszczonych w dowodzie rejestracyjnym lub karcie pojazdu, jeżeli była wydana,
  - b) zbyciu pojazdu;
- 2) przekazać nabywcy pojazdu, w razie jego zbycia:
  - a) dowód rejestracyjny,
  - b) pozwolenie czasowe, albo
  - c) decyzję o czasowym wycofaniu pojazdu,
  - d) kartę pojazdu, jeżeli była wydana;
- 3) wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

2. Przepis ust. 1, stosuje się odpowiednio do posiadacza pojazdu.

Art. 43. Zadania i kompetencje określone w art. 29, art. 30 ust. 2, art. 31 ust. 2 i 3, art. 32, art. 33, art. 34, art. 38 oraz art. 40 nie mogą być powierzone w drodze porozumienia gminie.

Rozdział 6

Produkcja i dystrybucja tablic rejestracyjnych oraz dokumentów stwierdzających rejestrację pojazdu

Art. 44. 1. Tablice rejestracyjne może produkować, po uzyskaniu zezwolenia marszałka województwa, przedsiębiorca, który spełnia następujące wymagania:

- 1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) ma możliwości techniczne gwarantujące wykonywanie tablic rejestracyjnych lub materiałów służących do ich produkcji zgodnie z warunkami technicznymi; warunek ten nie dotyczy przedsiębiorców sprowadzających z zagranicy materiały służące do wyrobu tablic rejestracyjnych;
- 3) posiada certyfikat na zgodność tablic rejestracyjnych lub materiałów służących do ich produkcji z warunkami technicznymi;
- 4) nie jest podmiotem, w stosunku do którego wszczęto postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne;
- 5) nie zalega z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne;
- 6) nie był prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przestępstwo przeciwko dokumentom – dotyczy osoby fizycznej lub członków organów osoby prawnej.

2. Za przedsiębiorcę produkującego tablice rejestracyjne, o którym mowa w ust. 1, uważa się jednostkę:

- 1) produkującą tablice rejestracyjne z wytłoczonymi numerami rejestracyjnymi;
- 2) produkującą tablice rejestracyjne bez wytłoczonych numerów rejestracyjnych;
- 3) tłoczącą numery rejestracyjne;
- 4) produkującą lub sprowadzającą z zagranicy, określone przez ministra właściwego do spraw transportu, w drodze rozporządzenia, materiały służące do produkcji tablic rejestracyjnych.

3. Marszałek województwa wydaje zezwolenie na produkcję tablic rejestracyjnych na wniosek przedsiębiorcy, o ile spełnia on wymagania, o których mowa w ust. 1.

4. Do wniosku o wydanie zezwolenia przedsiębiorca ubiegający się o jego wydanie załącza:

- 1) dokument określający status jednostki będącej osobą prawną lub nieposiadającą osobowości prawnej jednostką organizacyjną albo dokument stwierdzający tożsamość w przypadku osoby fizycznej;
- 2) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego stwierdzające niekaralność za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przestępstwo przeciwko dokumentom:
  - a) przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną,
  - b) osób – członków władz organów osoby prawnej lub nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej;
- 3) kopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacji statystycznej (REGON);
- 4) kopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej (NIP).

5. Marszałek województwa odmawia wydania zezwolenia w przypadku, gdy przedsiębiorca nie spełnia wymagań określonych w ust. 1.

Art. 45. 1. Tablice rejestracyjne produkowane są wyłącznie na zamówienie:

- 1) organu właściwego w sprawach rejestracji pojazdów – z wytłoczonymi numerami rejestracyjnymi;
- 2) przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 44 ust. 2 pkt 3 – bez wytłoczonych numerów rejestracyjnych.

2. Materiały, o których mowa w art. 44 ust. 2 pkt 4, są produkowane lub sprowadzane z zagranicy na zamówienie przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, o którym mowa w art. 44 ust. 1, lub ubiegającego się o jego wydanie.

3. Przedsiębiorca, o którym mowa w art. 44 ust. 1, prowadzi ewidencje:

- 1) materiałów do produkcji tablic rejestracyjnych, o których mowa w art. 44 ust. 2 pkt 4;
- 2) wyprodukowanych tablic rejestracyjnych;
- 3) sprzedanych tablic rejestracyjnych.

Art. 46. 1. Tablice rejestracyjne zwrócone organowi w wyniku ich wymiany, wyrejestrowania lub przerejestrowania pojazdu, wycofane z użytku, organ rejestrujący przekazuje przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 44 ust. 1.

2. Tablice, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca na własny koszt odbiera w siedzibie organu rejestrującego, niszczy i zagospodarowuje z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 i Nr 88, poz. 587).

Art. 47. 1. Do kontroli działalności przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 44 ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.⁵⁾).

2. Marszałek województwa cofa zezwolenie, jeżeli przedsiębiorca przestaje spełniać co najmniej jeden z warunków, o których mowa w art. 44 ust. 1, lub narusza przepisy w zakresie produkcji lub dystrybucji tablic rejestracyjnych.

2. W przypadku cofnięcia zezwolenia do produkcji tablic rejestracyjnych, ponowne zezwolenie nie może być wydane wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu stała się ostateczna.

Art. 48. Organ właściwy w sprawach rejestracji legalizuje tablice rejestracyjne, umieszczając na nich znak legalizacyjny.

Art. 49. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki produkcji i szczegółowy sposób dystrybucji tablic rejestracyjnych i znaków legalizacyjnych oraz prowadzenia ewidencji, o których mowa w art. 45 ust. 3;
- 2) tryb legalizacji tablic rejestracyjnych, warunki techniczne, a także wzór znaku legalizacyjnego, o którym mowa w art. 48.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu uwzględnia konieczność prawidłowego zabezpieczenia obrotu tablicami rejestracyjnymi, znakami legalizacyjnymi oraz materiałami związanymi z ich produkcją.

Art. 50. 1. Minister właściwy do spraw transportu dokona wyboru producenta blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, znaków legalizacyjnych oraz nalepek kontrolnych na zasadach określonych przepisami o zamówieniach publicznych.

2. Minister właściwy do spraw transportu określi w drodze rozporządzenia warunki dystrybucji blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych i nalepek kontrolnych, uwzględniając konieczność prawidłowego zabezpieczenia obrotu blankietami dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych i nalepek kontrolnych.

Art. 51. Producent blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji pojazdów, a także starostowie – przekazują odpłatnie wojewodzie mazowieckiemu odpowiednio: blankiety dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji pojazdów, a także

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 127, poz. 880 i Nr 180, poz. 1280 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 116, poz. 732 i Nr 141, poz. 888.

zalegalizowane tablice rejestracyjne niezbędne do rejestracji, o której mowa w ust. 2. Informacje dotyczące przekazanych blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji oraz tablic rejestracyjnych są informacjami stanowiącymi tajemnicę państwową.

Rozdział 7

Rzeczoznawcy samochodowi

Art. 52. 1. Rzeczoznawcą samochodowym jest osoba, która:

- 1) posiada wyższe wykształcenie;
- 2) posiada co najmniej 5-letnią wymaganą praktykę zawodową w dziedzinie związanej z motoryzacją;
- 3) posiada prawo jazdy kategorii A, B oraz C1 lub C;
- 4) nie była karana wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne;
- 5) posiada certyfikat w zakresie rzeczoznawstwa samochodowego wydany przez jednostkę akredytowaną w polskim systemie akredytacji;
- 6) została wpisana na listę rzeczoznawców samochodowych;

2. Certyfikat, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, wydawany jest na okres co najmniej 3 lat.

Art. 53. 1. Dyrektor TDT wpisuje na listę rzeczoznawców samochodowych osobę, która spełnia wymagania określone w ust. 1 pkt 1-5 i potwierdza wpis, wydając zaświadczenie.

2. Wpis dokonywany jest za opłatą, na okres wynikający z terminu ważności certyfikatu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5.

3. Na liście rzeczoznawców samochodowych umieszcza się imię i nazwisko rzeczoznawcy oraz jego numer identyfikacyjny.

4. Lista rzeczoznawców jest ogólnie dostępna.

Art. 54. Rzeczoznawca samochodowy nie może wydawać opinii w sprawach, w których jest stroną, lub gdy stroną jest małżonek, krewny, powinowaty lub osoba związana z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 55. 1. Dyrektor TDT wydaje decyzję o skreśleniu rzeczoznawcy z listy rzeczoznawców samochodowych:

- 1) po upływie terminu, o którym mowa w art. 52 ust. 2;
- 2) niespełniającego co najmniej jednego z wymagań, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1-5;
- 3) jeżeli wydał opinię niezgodnie z przepisami lub poświadczył nieprawdę;
- 4) w razie śmierci rzeczoznawcy.

2. Jeżeli skreślenie rzeczoznawcy z listy rzeczoznawców samochodowych nastąpiło w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, to ponowne wpisanie rzeczoznawcy na tę listę może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o skreśleniu stała się ostateczna.

3. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się w przypadku rzeczoznawcy samochodowego, któremu ze względu na stan zdrowia cofnięto uprawnienie do kierowania pojazdami.

Art. 56. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia za wpis na listę rzeczoznawców samochodowych oraz wzory dokumentów z tym związanych, w szczególności zaświadczenia potwierdzającego wpis.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu, uwzględnia:

- 1) koszt prowadzenia listy rzeczoznawców samochodowych;
- 2) koszt wydawania zaświadczeń;

- 3) konieczność ujednoczenia wzorów dokumentów z tym związanych.
- 3.** Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1 nie może być większa niż 150 zł.

Rozdział 8

Badania techniczne pojazdów

Art. 57. 1. Właściciel pojazdu samochodowego, ciągnika rolniczego, motoroweru lub przyczepy jest obowiązany przedstawiać go do badania technicznego.

2. Badania techniczne dzieli się na badania okresowe i badania dodatkowe.

3. Okresowe badanie techniczne po raz pierwszy jest przeprowadzane przed pierwszą rejestracją pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Badaniu temu nie podlega:

- 1) nowy pojazd, na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji, lub decyzja zwalniająca z obowiązku homologacji;
- 2) nowy pojazd, sprowadzony z zagranicy na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji zgodnie ze wspólnotową procedurą homologacji przez właściwy organ państwa członkowskiego;
- 3) zarejestrowany pojazd sprowadzony z państwa członkowskiego na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji zgodnie ze wspólnotową procedurą homologacji przez właściwy organ państwa członkowskiego, a od dnia pierwszej rejestracji za granicą nie upłynęło więcej niż 3 lata;
- 4) zarejestrowany pojazd sprowadzony z państwa członkowskiego, w którego dowodzie rejestracyjnym lub innym dokumencie wydanym przez właściwy organ państwa członkowskiego przedstawionym do rejestracji, zawarta jest informacja o wykonanym badaniu technicznym i jego terminie ważności,

z wyjątkiem taksówki osobowej, pojazdu uprzywilejowanego lub pojazdu odpowiednio przystosowanego lub wyposażonego zgodnie z przepisami o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych oraz pojazdów przystosowanych konstrukcyjnie do ruchu lewostronnego.

4. Okresowe badanie techniczne pojazdu jest przeprowadzane corocznie, z zastrzeżeniem ust. 5-9.

5. Okresowe badanie techniczne samochodu osobowego, samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t, motocykla lub przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t przeprowadza się przed upływem 3 lat od dnia pierwszej rejestracji, następnie przed upływem 5 lat od dnia pierwszej rejestracji, a po upływie tego okresu corocznie. Nie dotyczy to pojazdu przewożącego towary niebezpieczne, taksówki osobowej, pojazdu samochodowego konstrukcyjnie przeznaczonego do przewozu osób w liczbie od 5 do 9, wykorzystywanego do zarobkowego transportu drogowego osób, pojazdu marki „SAM”, pojazdu zasilanego gazem, pojazdu uprzywilejowanego oraz pojazdu używanego do nauki jazdy lub egzaminu państwowego, które podlegają corocznym badaniom technicznym.

6. Okresowe badanie techniczne ciągnika rolniczego przeprowadza się przed upływem 3 lat od dnia pierwszej rejestracji, a następnie przed upływem każdych kolejnych 2 lat od dnia przeprowadzenia badania.

7. Przepisy ust. 5 i 6 dotyczą również samochodu osobowego, samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t, ciągnika rolniczego, motocykla lub przyczepy, zarejestrowanych po raz pierwszy za granicą. W tym przypadku za dzień pierwszej rejestracji, o której mowa w ust. 5, przyjmuje się dzień pierwszej rejestracji za granicą.

8. Okresowe badanie techniczne autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 łącznie z miejscem kierowcy przeprowadza się przed upływem roku od dnia pierwszej rejestracji i następnie co 6 miesięcy.

9. Motorower, przyczepa lekka i pojazd zabytkowy nie podlegają okresowym badaniom technicznym.

10. Niezależnie od badań, o których mowa w ust. 3 i 4, dodatkowemu badaniu technicznemu podlega pojazd :

- 1) skierowany przez organ kontroli ruchu drogowego w razie uzasadnionego przypuszczenia, że:
  - a) zagraża bezpieczeństwu ruchu,
  - b) narusza wymagania ochrony środowiska,
  - c) uczestniczył w wypadku drogowym, w którym zostały uszkodzone zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia lub ramy, z zastrzeżeniem pkt 5 lub noszący ślady uszkodzeń albo którego stan techniczny wskazuje na naruszenie elementów nośnych konstrukcji pojazdu, mogące stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 2) skierowany przez starostę :

- a) w celu identyfikacji lub ustalenia danych niezbędnych do jego rejestracji,
- b) jeżeli z dokumentów przedstawionych do jego rejestracji wynika, że uczestniczył on w wypadku drogowym,
- 3) w którym dokonano zmian konstrukcyjnych lub wymiany elementów powodujących zmianę danych w dowodzie rejestracyjnym, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 4 pkt 6 i 7, oraz z wyłączeniem montażu instalacji do zasilania gazem;
- 4) który ma być używany jako taksówka osobowa lub bagażowa, pojazd uprzywilejowany, pojazd do nauki jazdy, pojazd do przeprowadzania egzaminu państwowego lub pojazd odpowiednio przystosowany lub wyposażony zgodnie z przepisami o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych;
- 5) w którym została dokonana naprawa wynikająca ze zdarzenia powodującego odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia określonego w grupie 3 i 10 działu II załącznika do ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.⁶⁾) na kwotę przekraczającą 2.000 zł;
- 6) dla którego określono wymagania techniczne w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 z późn. zm.⁷⁾) lub ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 z późn. zm.⁸⁾);
- 7) autobus, którego dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h. co do zgodności z dodatkowymi warunkami technicznymi;
- 8) dla którego określono dodatkowe wymagania techniczne w międzynarodowych porozumieniach dotyczących międzynarodowego transportu drogowego.

11. Badanie techniczne pojazdu z zamontowanym urządzeniem technicznym podlegającym dozorowi technicznemu może być przeprowadzone po przedstawieniu dokumentu wydanego przez właściwy organ dozoru technicznego, stwierdzającego sprawność urządzenia technicznego.

12. W razie powstania trudności w ustaleniu parametrów pojazdu, badanie techniczne może być przeprowadzone po przedstawieniu opinii rzeczoznawcy samochodowego, o którym mowa w art. 52 ust. 1.

13. Minister właściwy do spraw transportu, określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób przeprowadzenia badań technicznych oraz wzory dokumentów stosowanych przy tych badaniach, mając na uwadze zakres warunków technicznych pojazdów podlegających badaniu.

---

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 82, poz. 557, Nr 102, poz. 691 i Nr 112, poz. 769.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 101, poz. 1090, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i 1691 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367 i Nr 225, poz. 1673 oraz z 2008 r. Nr 97, poz. 623 i Nr 143, poz. 894

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684 i Nr 230, poz. 1922, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759, Nr 202, poz. 1957, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 121, poz. 1262, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 171, poz. 1800, Nr 210, poz. 2135 i Nr 254, poz. 2533, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 57, poz. 491, Nr 78, poz. 684, Nr 143, poz. 1199, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1419 i 1420, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 107, poz. 723, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1589 i Nr 251, poz. 1847, z 2007 r. Nr 165, poz. 1169, Nr 171, poz. 1208 i Nr 176, poz. 1238 oraz z 2008 r. Nr 141, poz. 888.

Art. 58. 1. Organ rejestrujący wpisuje do dowodu rejestracyjnego termin badania technicznego pojazdu.

2. Jeżeli pojazd jest zarejestrowany, kolejny termin badania technicznego wpisuje do dowodu rejestracyjnego uprawniony diagnosta po stwierdzeniu pozytywnego wyniku badania i po uiszczeniu przez właściciela lub posiadacza pojazdu, o którym mowa w art. 28 ust. 2, opłaty ewidencyjnej.

Art. 59. 1. Uprawniony diagnosta zatrzymuje dowód rejestracyjny pojazdu albo pozwolenie czasowe, po wykonaniu badania technicznego, w razie:

- 1) stwierdzenia lub uzasadnionego przypuszczenia, że pojazd:
  - a) zagraża bezpieczeństwu w szczególności po wypadku drogowym, w którym zostały uszkodzone zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia lub ramy,
  - b) zagraża porządkowi ruchu,
  - c) narusza wymagania ochrony środowiska;
- 2) stwierdzenia zniszczenia dowodu rejestracyjnego albo pozwolenia czasowego w stopniu powodującym jego nieczytelność;
- 3) uzasadnionego podejrzenia podrobienia lub przerobienia dowodu rejestracyjnego albo pozwolenia czasowego.

2. W razie zatrzymania dowodu rejestracyjnego albo pozwolenia czasowego, diagnosta wydaje kierującemu pojazdem pokwitowanie, w którym określa warunki używania pojazdu przez okres nieprzekraczający 7 dni, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i c oraz pkt 3.

3. Zatrzymany dowód rejestracyjny pojazdu albo pozwolenie czasowe diagnosta przesyła niezwłocznie organowi, który je wydał.

Art. 60. 1. Badanie techniczne jest przeprowadzane na koszt właściciela lub posiadacza pojazdu, przez:

- 1) podstawową stację kontroli pojazdów - w zakresie:
  - a) okresowego badania technicznego pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nie przekraczającej 3,5 t.,
  - b) dodatkowych badań technicznych w odniesieniu do pojazdów, o których mowa w lit a, z zastrzeżeniem ust 2;
- 2) okręgowa stacja kontroli pojazdów – w zakresie:
  - a) okresowego badania technicznego wszystkich pojazdów,
  - b) dodatkowych badań technicznych w odniesieniu do pojazdów, o których mowa w lit a .

2. Badanie techniczne w zakresie badań co do zgodności z warunkami technicznymi autobusu, którego dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h, pojazdu przeznaczonego do przewozu towarów niebezpiecznych, pojazdu zabytkowego, pojazdu marki "SAM", dla którego określono wymagania techniczne w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, a także dla którego określono dodatkowe wymagania w międzynarodowych porozumieniach dotyczących międzynarodowego transportu drogowego należą wyłącznie do zakresu badań technicznych wykonywanych przez okręgową stację kontroli pojazdów.

3. Działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów.

4. Stację kontroli pojazdów może prowadzić przedsiębiorca, który:

- 1) posiada siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) nie jest przedsiębiorcą, w stosunku do którego otwarto likwidację lub ogłoszono upadłość;
- 3) nie był prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przestępstwo przeciwko dokumentom - dotyczy osoby fizycznej lub członków organów osoby prawnej;

- 4) posiada wyposażenie kontrolno-pomiarowe oraz warunki lokalowe gwarantujące wykonywanie odpowiedniego zakresu badań technicznych pojazdów zgodnie ze szczegółowymi warunkami przeprowadzania tych badań;
- 5) posiada poświadczenie zgodności wyposażenia i warunków lokalowych z wymaganiami odpowiednio do zakresu przeprowadzanych badań wpisanego do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów;
- 6) zatrudnia uprawnionych diagnostów posiadających kwalifikacje odpowiednie do zakresu badań technicznych pojazdów prowadzonych przez stację kontroli pojazdów.

5. Poświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 5 wydaje w drodze decyzji administracyjnej, Dyrektor TDT, na wniosek przedsiębiorcy po dokonaniu za opłatą sprawdzenia stacji kontroli pojazdów. Poświadczenie zachowuje ważność do czasu zmiany stanu faktycznego, dla którego zostało wydane, nie dłużej niż przez 5 lat od daty jego wydania.

6. Poświadczenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 5, nie można odstępować osobom trzecim ani przenosić uprawnień z niego wynikających na osobę trzecią, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. W razie śmierci osoby fizycznej posiadającej poświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 5, Dyrektor TDT na wniosek osoby, która złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku, wyraża w drodze decyzji administracyjnej, zgodę na wykonywanie uprawnień wynikających z poświadczenia przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy od daty śmierci posiadacza tego poświadczenia.

Art. 61. 1. Organem właściwym do prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów jest starosta właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności objętej wpisem.

2. W przypadku gdy przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą, o której mowa w art. 60 ust. 3, w jednostkach organizacyjnych położonych na obszarze różnych powiatów, jest on obowiązany uzyskać wpis w odrębnych właściwych rejestrach na każdą z tych jednostek.

3. Wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów jest dokonywany na wniosek przedsiębiorcy zawierający następujące dane:

- 1) firmę przedsiębiorcy;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo ewidencji działalności gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile przedsiębiorca taki numer posiada;
- 3) adres zamieszkania albo siedziby przedsiębiorcy;
- 4) adres stacji kontroli pojazdów przedsiębiorcy;
- 5) zakres badań;
- 6) imiona i nazwiska zatrudnionych diagnostów wraz numerami ich uprawnień.

4. Wraz z wnioskiem przedsiębiorca składa oświadczenie następującej treści:

„Oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów są kompletne i zgodne z prawdą;
- 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów, określone w ustawie z dnia ..... o dopuszczeniu pojazdów do ruchu.

5. Oświadczenie powinno również zawierać:

- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego miejsce zamieszkania albo siedzibę i adres;
- 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
- 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

6. W rejestrze przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów umieszcza się dane przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 3, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby.

7. Starosta może wyrazić zgodę na umieszczanie nadanych cech identyfikacyjnych pojazdu przez stację kontroli pojazdów.

Art. 62. 1. Nadzór nad stacjami kontroli pojazdów sprawuje starosta.

2. W ramach wykonywanego nadzoru starosta:

- 1) co najmniej raz w roku przeprowadza kontrolę stacji kontroli pojazdów w zakresie:
  - a) zgodności stacji z wymaganiami, o których mowa w art. 60 ust. 4,
  - b) prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów,
  - c) prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji;
- 2) wydaje zalecenia pokontrolne i wyznacza termin usunięcia naruszeń warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów;
- 3) wydaje decyzję o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę stacji kontroli pojazdów, skreślając przedsiębiorcę z rejestru działalności regulowanej, jeżeli przedsiębiorca:
  - a) złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 61 ust. 4, niezgodne ze stanem faktycznym,
  - b) nie usunął naruszeń warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów w wyznaczonym przez starostę terminie,
  - c) rażąco naruszył warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów,
  - d) nie uzyskał poświadczenia, o którym mowa w art. 60 ust. 5, a upłynął termin ważności poprzedniego poświadczenia.

3. Rażącym naruszeniem warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest w szczególności:

- 1) przeprowadzanie badań technicznych pojazdów niezgodnie z określonym zakresem, sposobem i zasadami ich wykonania;
- 2) wydawanie zaświadczeń o przeprowadzonych badaniach technicznych lub dokonanie wpisu w dowodach rejestracyjnych pojazdów niezgodnie ze stanem faktycznym;
- 3) przeprowadzanie badań technicznych bez wymaganego wyposażenia kontrolno pomiarowego.

4. Starosta może powierzyć, w drodze porozumienia, czynności kontrolne Dyrektorowi TDT. Porozumienie powinno zawierać w szczególności:

- 1) określenie stacji kontroli pojazdów;
- 2) zakres wykonywanych czynności kontrolnych;
- 3) zasady informowania o wynikach kontroli oraz podjętych działaniach w ramach prowadzonego nadzoru.

5. W przypadku wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów, ponowny wpis do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie może nastąpić jedynie na zasadach i w terminie określonym w art. 72 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 63. 1. Stację kontroli pojazdów, z zastrzeżeniem art. 60 ust. 3 i 4 może prowadzić także:

- 1) szkoła kształcąca w zawodach związanych z naprawą i eksploatacją pojazdów samochodowych, zwana dalej „szkołą”;
- 2) jednostka sektora finansów publicznych;
- 3) jednostki:
  - a) ochrony przeciwpożarowej,
  - b) wojskowe,
  - c) resortu spraw wewnętrznych

- po spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 60 ust. 4 pkt 1 i pkt 4-6.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, obowiązane są złożyć do starosty właściwego ze względu na miejsce prowadzenia stacji kontroli pojazdów zawiadomienie o przeprowadzaniu badań technicznych pojazdów na co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia wykonywania tych badań. Zawiadomienie powinno zawierać następujące dane:

- 1) nazwę podmiotu, o którym mowa w ust. 1;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) adres siedziby podmiotu, o którym mowa w ust. 1;

- 4) adres stacji kontroli pojazdów podmiotu, o którym mowa w ust. 1;
- 5) zakres badań;
- 6) imiona i nazwiska zatrudnionych diagnostów wraz z numerami ich uprawnień.

3. Starosta prowadzi ewidencję stacji kontroli pojazdów prowadzonych przez podmioty, o których mowa w ust. 1, zamieszczając w niej dane zawarte w zawiadomieniu.

Art. 64. 1. Nadzór nad stacjami kontroli pojazdów prowadzonymi przez podmioty, o których mowa w art. 63 sprawują:

- 1) Dyrektor TDT – nad stacjami kontroli pojazdów prowadzonymi przez szkołę, stacjami kontroli pojazdów prowadzonymi przez jednostkę sektora finansów publicznych oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej;
- 2) odpowiedni organ podległy Ministrowi Obrony Narodowej właściwy w sprawach transportu – nad stacjami kontroli pojazdów prowadzonymi przez jednostkę wojskową;
- 3) odpowiedni organ resortu spraw wewnętrznych – nad stacjami kontroli pojazdów prowadzonymi przez jednostkę tego resortu;

- zwane dalej „organem nadzoru”.

2. Organ nadzoru wykonuje czynności kontrolne w zakresie oceny zgodności:

- 1) stacji z wymaganiami, o których mowa w art. 60 ust. 4 pkt 4 – 6;
- 2) prawidłowego wykonywania przez stacje czynności, o których mowa w art. 62 ust. 2 pkt 1 lit. b i c.

Przepis art. 62 ust. 2 pkt 3 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku stwierdzenia naruszeń w zakresie, o którym mowa w ust. 2, odpowiedni organ nadzoru wnioskuje do starosty właściwego ze względu na miejsce prowadzenia stacji kontroli pojazdów o wykreślenie podmiotu z ewidencji, o której mowa w art. 63 ust. 3.

4. Właściwy organ nadzoru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, może powierzyć Dyrektorowi TDT w drodze porozumienia, czynności kontrolne w zakresie, o którym mowa w ust. 2. Porozumienie powinno zawierać w szczególności:

- a) określenie stacji kontroli pojazdów,
- b) zakres wykonywanych czynności kontrolnych,
- c) zasady informowania o wynikach kontroli oraz podjętych działaniach w ramach prowadzonego nadzoru.

5. Starosta po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 3 wykreśla podmiot z ewidencji. Ponowny wpis do ewidencji może nastąpić po upływie 3 lat od dnia wykreślenia podmiotu z ewidencji.

Art. 65. 1. Niezależnie od czynności kontrolnych przeprowadzanych na podstawie porozumień, o którym mowa w art. 62 ust. 4 i art. 64 ust. 4, Dyrektor TDT może wykonać, nie częściej niż raz w roku, kontrolę stacji kontroli pojazdów w zakresie:

- 1) zgodności wyposażenia i warunków lokalowych z wymaganiami odpowiednimi do wydanego poświadczenia, o którym mowa w art. 60 ust. 4 pkt 5;
- 2) prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów;
- 3) prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji.

2. Dyrektor TDT powiadamia o wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, starostę. Przepis art. 62 ust. 2 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli w wyniku kontroli Dyrektor TDT stwierdził rażące naruszenie warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów, wraz z powiadomieniem o wyniku kontroli, wysyła do starosty wnioski o wydanie decyzji, o której mowa w art. 62 ust. 2 pkt 3.

Art. 66. 1. Badanie techniczne pojazdów wykonuje zatrudniony w stacji kontroli pojazdów uprawniony diagnosta.

2. Starosta wydaje uprawnienie do wykonywania badań technicznych, jeżeli osoba ubiegająca się o jego wydanie posiada wymagane wykształcenie techniczne i praktykę, odbyła wymagane szkolenia oraz zdała z wynikiem pozytywnym egzamin kwalifikacyjny.

3. Egzamin, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza za opłatą komisja powołana przez Dyrektora TDT.

4. Starosta cofa diagnoście uprawnienie do wykonywania badań technicznych, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli, co najmniej dwukrotnie stwierdzono:

- 1) przeprowadzenie przez diagnostę badania technicznego niezgodnie z określonym zakresem i sposobem wykonania;
- 2) dokonanie wpisu do dowodu rejestracyjnego pojazdu albo wydanie przez diagnostę zaświadczenia niezgodnie ze stanem faktycznym lub przepisami.

5. W przypadku cofnięcia diagnoście uprawnienia do wykonywania badań technicznych, ponowne uprawnienie nie może być wydane wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu stała się ostateczna i ponownym zdaniu egzaminu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 67. 1. Przedsiębiorca i podmiot prowadzący stację kontroli pojazdów jest obowiązany rozwijać wiedzę fachową oraz podnosić kwalifikacje zatrudnionych diagnostów.

2. Przedsiębiorcy i podmiotowi prowadzącemu stację kontroli pojazdów zabrania się:

- 1) pobierania opłat za wykonanie badania technicznego pojazdów w wysokości innej niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 5 lit. c;
- 2) oferowania korzyści materialnych lub nieodpłatnych usług za wykonanie badania technicznego pojazdu lub w powiązaniu z tym badaniem.

Art. 68. 1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania w stosunku do stacji kontroli pojazdów przeprowadzających badania techniczne w określonym zakresie;
- 2) dodatkowe wymagania w zakresie wyposażenia i warunków lokalowych w stosunku do okręgowej stacji kontroli pojazdów, która ma wykonywać badanie co do zgodności z warunkami w ramach dopuszczenia jednostkowego;
- 3) wzór wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów oraz wzór zaświadczenia potwierdzającego wpis przedsiębiorcy do tego rejestru;
- 4) szczegółowe kryteria wymagane w stosunku do diagnostów, program szkolenia diagnostów, warunki przeprowadzania egzaminu, o którym mowa w art. 66 ust. 2 i wysokość opłaty za egzamin nie wyższą niż 300 zł, szczegółowe warunki wydawania uprawnień do wykonywania badań technicznych oraz wzory dokumentów z tym związane;
- 5) wysokość opłat za:
  - a) sprawdzenie stacji kontroli pojazdów, o którym mowa w art. 60 ust. 5 nie wyższą niż 1500 zł,
  - b) sprawdzenie stacji kontroli pojazdów, o którym mowa w art. 19 ust. 5 nie wyższą niż 500 zł.
  - c) przeprowadzenie badań technicznych w zależności od zakresu przeprowadzanego badania nie wyższą niż 500 zł.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu uwzględni w szczególności:

- 1) warunki techniczne pojazdów podlegających badaniu,
- 2) konieczność ujednoczenia wzorów dokumentów,
- 3) konieczność zapewnienia odpowiednich kwalifikacji diagnostów wykonujących badanie,
- 4) koszty rzeczowe i osobowe:
  - a) dokonania sprawdzenia stacji kontroli pojazdów pod względem wymagań w zakresie wyposażenia i warunków lokalowych,
  - b) wykonywania badań technicznych pojazdów.

Art. 69. 1. Tramwaj i trolejbus podlegają odrębnym badaniom technicznym.

2. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, zakres, warunki, terminy i sposób przeprowadzania badań technicznych tramwajów i trolejbusów oraz jednostki wykonujące te badania, uwzględniając w szczególności:

- 1) warunki techniczne pojazdów podlegających badaniu;
- 2) proces zużywania podstawowych części i elementów wyposażenia tych pojazdów mających bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo ruchu;
- 3) odpowiednie wyposażenie jednostek wykonujących te badania.

Art. 70. 1. Do pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, organów kontroli skarbowej i Służby Celnej których dotyczą warunki i tryb rejestracji określone w art. 36, a także do pojazdów Państwowej Straży Pożarnej, mają zastosowanie przepisy art. 60 ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu i Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, a także Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Szefa Służby Wywiadu Wojskowego określą, w drodze rozporządzenia:

- 1) jednostki organizacyjne sprawujące nadzór nad stacjami kontroli pojazdów oraz wydające upoważnienia do przeprowadzania badań technicznych, wzory dokumentów związanych z uzyskaniem upoważnień do wykonywania badań oraz wzór upoważnienia do ich przeprowadzania;
  - 2) wymagania w stosunku do stacji kontroli pojazdów upoważnionych do przeprowadzania badań technicznych pojazdów;
  - 3) wzory dokumentów stosowanych przy badaniach technicznych pojazdów;
  - 4) warunki i terminy przeprowadzania badań technicznych pojazdów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji i innych pojazdów użytkowanych w sposób szczególny;
  - 5) warunki przeprowadzania badań technicznych niektórych pojazdów w stacjach kontroli pojazdów;
  - 6) jednostki organizacyjne prowadzące szkolenie diagnostów;
  - 7) warunki współdziałania jednostek organizacyjnych sprawujących nadzór nad stacjami kontroli pojazdów ze starostami
- uwzględniając specyfikę wynikającą z przeznaczenia pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji i innych pojazdów użytkowanych w sposób szczególny.

Rozdział 9

Przepisy karne

Art. 71. Kto wprowadza do obrotu nowe pojazdy, przedmioty wyposażenia i części pojazdów nie posiadając świadectwa homologacji lub równoważnego dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań, o których mowa w art. 13 ust. 4 i art. 14 ust 1, podlega karze grzywny w wysokości 100000 zł.

Art. 72. 1. Kto zezwala na :

- 1) wykonywanie badania technicznego pojazdu bez wymaganego uprawnienia;
- 2) wykonywanie badania technicznego pojazdu niezgodnie z określonym zakresem, sposobem i zasadami jego wykonania, o których mowa w art. 57 ust. 3;
- 3) wykonywanie badania technicznego pojazdu bez wymaganego wyposażenia kontrolno-pomiarowego;
- 4) montaż instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem bez wymaganego świadectwa homologacji;

- 5) składanie fałszywych oświadczeń podczas procedur homologacji lub procedur prowadzących do obowiązkowego wezwania pojazdów;
- 6) składanie fałszywych lub nieaktualnych dokumentów niezbędnych podczas procedury zgłaszania informacji o uzyskanym świadectwie homologacji;
- 7) fałszowanie wyników badań homologacyjnych lub badań zgodności w eksploatacji;
- 8) zatajanie danych lub warunków technicznych, czego skutkiem mogłoby być obowiązkowe wezwanie do obsługi pojazdów lub cofnięcie homologacji;
- 9) stosowanie urządzeń ograniczających skuteczność działania oraz odmawianie udostępnienia informacji obsługowo – naprawczych;

- podlega karze grzywny w wysokości 50000 zł.

2. Tej samej karze podlega, kto odmówił poddania się kontroli, o której mowa w art. 65.

3. Kto pobiera opłaty o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3 lit. C i art. 68 ust. 1 pkt 4 lit. b, w wysokości innej niż określona w przepisach, podlega karze grzywny w wysokości 10000 zł.

Art. 73. 1. Kto :

- 1) wykonuje badanie techniczne pojazdu niezgodnie z określonym zakresem, sposobem i zasadami jego wykonania, o których mowa w art. 57 ust. 3,
- 2) wykonuje badanie techniczne pojazdu bez wymaganego wyposażenia kontrolno-pomiarowego
- 3) montuje instalację przystosowującą dany typ pojazdu do zasilania gazem bez wymaganego świadectwa homologacji,
- 4) składa fałszywe oświadczenia lub inne dokumenty niezbędne podczas procedur homologacji lub procedur prowadzących do obowiązkowego wezwania pojazdów,
- 5) składa fałszywe lub nieaktualne dokumenty niezbędne podczas procedury zgłaszania informacji o uzyskanym świadectwie homologacji
- 6) fałszuje wyniki badań homologacyjnych lub badań zgodności w eksploatacji,
- 7) zataja dane lub warunki techniczne, czego skutkiem mogłoby być obowiązkowe wezwanie do obsługi pojazdów lub cofnięcie homologacji,
- 8) stosuje urządzenia ograniczające skuteczność działania oraz odmawia udostępnienia informacji obsługowo – naprawczych,

- podlega karze grzywny w wysokości 10000 zł.

2. Tej samej karze podlega, kto wydaje zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu lub dokonuje wpisu w dowodzie rejestracyjnym pojazdu niezgodnie ze stanem faktycznym.

Art. 74. Orzekanie w sprawach, o czyny określone w art. 71 – 73, następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848).

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 75. 1. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Ustawa reguluje warunki i zasady ruchu na drogach publicznych oraz na ogólnodostępnych drogach niepublicznych, zasady kontroli ruchu drogowego, warunki i zasady przetwarzania danych osób kierujących pojazdami, właścicieli i posiadaczy pojazdów.

2. Przepisy ustawy stosuje się również do ruchu odbywającego się poza drogami, o których mowa w ust. 1, jeżeli jest to konieczne dla uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa uczestników tego ruchu.”;

2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„**Art. 2. 1.** Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) droga – wydzielony pas terenu składający się z jezdni, pobocza, chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych znajdującym się w obrębie tego pasa, przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;
- 2) droga twarda – drogę z jezdnią o nawierzchni bitumicznej, betonowej, kostkowej, klinkierowej lub brukowcowej oraz z płyt betonowych lub kamienno-betonowych, jeżeli długość nawierzchni przekracza 20 m; inne drogi są drogami gruntowymi;
- 3) autostrada – drogę dwujezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której nie dopuszcza się ruchu poprzecznego, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych, które na równej, poziomej jezdni mogą rozwinąć prędkość co najmniej 40 km/h, w tym również w razie ciągnięcia przyczep;
- 4) droga ekspresowa – drogę dwu- lub jednojezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której skrzyżowania występują wyjątkowo, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych;
- 5) droga dla rowerów – drogę lub jej część przeznaczoną do ruchu rowerów jednośladowych, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 6) jezdnia – część drogi przeznaczoną do ruchu pojazdów; określenie to nie dotyczy torowisk wydzielonych z jezdni;
- 7) pas ruchu – każdy z podłużnych pasów jezdni wystarczający do ruchu jednego rzędu pojazdów wielośladowych, oznaczony lub nieoznaczony znakami drogowymi;
- 8) pobocze – część drogi przyległą do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;
- 9) chodnik – część drogi przeznaczoną do ruchu pieszych;
- 10) skrzyżowanie – przecięcie się w jednym poziomie dróg mających jezdnię, ich połączenie lub rozwidlenie, łącznie z powierzchniami utworzonymi przez takie przecięcia, połączenia lub rozwidlenia; określenie to nie dotyczy przecięcia, połączenia lub rozwidlenia drogi twardej z drogą gruntową lub stanowiącą dojazd do obiektu znajdującego się przy drodze;
- 11) przejście dla pieszych – powierzchnię jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska przeznaczoną do przechodzenia przez pieszych, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 12) przejazd dla rowerzystów – powierzchnię jezdni lub torowiska przeznaczoną do przejeżdżania przez rowerzystów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 13) przystanek – miejsce zatrzymywania się pojazdów zbiorowego transportu osób, oznaczone odpowiednimi znakami drogowymi;
- 14) tunel - budowlę na drodze, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 15) obszar zabudowany - obszar oznaczony odpowiednimi znakami drogowymi;
- 16) strefa zamieszkania – obszar obejmujący drogi publiczne lub inne drogi, na którym obowiązują szczególne zasady ruchu drogowego, a wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi;
- 17) zarządzanie ruchem – całościowy kształt działań organizacyjno-technicznych związanych z kierowaniem i sterowaniem ruchem drogowym realizowanych w celu zorganizowania bezpiecznego, efektywnego, minimalizującego uciążliwość dla środowiska naturalnego i społeczności lokalnych ruchu wszystkich jego uczestników;
- 18) organizacja ruchu – sposób kierowania i sterowania ruchem drogowym poprzez:

- a) dobór parametrów geometrycznych drogi i określenie ich wzajemnych relacji,
  - b) ukształtowanie elementów drogi, elementów wyposażenia drogi oraz elementów otoczenia drogi znajdujących się w pasie drogowym, mających wpływ na widoczność i bezpieczeństwo ruchu drogowego,
  - c) umieszczenie znaków pionowych, poziomych, sygnalizatorów, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz określenie zasad i sposobu działania sygnalizacji, znaków świetlnych, znaków o zmiennej treści i innych zmiennych elementów mających wpływ na ruch drogowy;
- 19) projekt organizacji ruchu – dokumentacja techniczna, przedstawiająca graficznie drogę wraz z opisem parametrów technicznych oraz opisem zastosowanych środków organizacji ruchu określających sposób kierowania i sterowania ruchem;
  - 20) uczestnik ruchu – pieszego, kierującego, a także inne osoby przebywające w pojeździe lub na pojeździe znajdującym się na drodze;
  - 21) pieszy – osobę znajdującą się poza pojazdem na drodze i niewykonującą na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami; za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim, a także osobę w wieku do 10 lat kierującą rowerem pod opieką osoby dorosłej;
  - 22) kolumna pieszych – zorganizowaną grupę pieszych prowadzoną przez kierownika lub dowódcę;
  - 23) kierujący – osobę, która kieruje pojazdem lub zespołem pojazdów, a także osobę, która prowadzi kolumnę pieszych, jedzie wierzchem albo pędzi zwierzęta pojedynczo lub w stadzie;
  - 24) kierowca – osobę uprawnioną do kierowania pojazdem silnikowym;
  - 25) szczególna ostrożność – ostrożność polegająca na zwiększeniu uwagi i dostosowaniu zachowania uczestnika ruchu do warunków i sytuacji zmieniających się na drodze, w stopniu umożliwiającym odpowiednio szybkie reagowanie;
  - 26) ustąpienie pierwszeństwa – powstrzymanie się od ruchu, jeżeli ruch mógłby zmusić innego kierującego do zmiany kierunku lub pasa ruchu albo istotnej zmiany prędkości, a pieszego – do zatrzymania się, zwolnienia lub przyspieszenia kroku;
  - 27) ruch kierowany – ruch otwierany i zamykany za pomocą sygnalizacji świetlnej albo przez uprawnioną osobę;
  - 28) niedostateczna widoczność – widoczność występującą od zmierzchu do świtu, a także w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza od świtu do zmierzchu;
  - 29) wymijanie – przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w przeciwnym kierunku;
  - 30) omijanie – przejeżdżanie (przechodzenie) obok nieporuszającego się pojazdu, uczestnika ruchu lub przeszkody;
  - 31) wyprzedzanie – przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w tym samym kierunku;
  - 32) zatrzymanie pojazdu – unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające nie dłużej niż 1 minutę, oraz każde unieruchomienie pojazdu wynikające z tych warunków lub przepisów;
  - 33) postój pojazdu – unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające dłużej niż 1 minutę;
  - 34) pojazd uprzywilejowany – pojazd wysyłający sygnały świetlne w postaci niebieskich świateł błyskowych i jednocześnie sygnały dźwiękowe o zmiennym tonie, jadący z włączonymi światłami mijania lub drogowymi; określenie to obejmuje również pojazdy jadące w kolumnie, na której początku i na końcu znajdują się pojazdy uprzywilejowane wysyłające dodatkowo sygnały świetlne w postaci czerwonego światła błyskowego;
  - 35) pojazd nienormatywny – pojazd lub zespół pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, albo którego wymiary lub masa wraz z

ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach ustawy;

- 36) zespół pojazdów – pojazdy złączone ze sobą w celu poruszania się po drodze jako całość; nie dotyczy to pojazdów złączonych w celu holowania;
- 37) pojazd członowy – zespół pojazdów składający się z pojazdu silnikowego złączonego z naczepą;
- 38) masa własna – masę pojazdu z jego normalnym wyposażeniem, paliwem, olejami, smarami i cieczami w ilościach nominalnych, bez kierującego;
- 39) dopuszczalna masa całkowita – największą określoną właściwymi warunkami technicznymi masę pojazdu obciążonego osobami i ładunkiem, dopuszczonego do poruszania się po drodze;
- 40) rzeczywista masa całkowita – masę pojazdu łącznie z masą znajdujących się na nim rzeczy i osób;
- 41) dopuszczalna ładowność – największą masę ładunku i osób, jaką może przewozić pojazd, która stanowi różnicę dopuszczalnej masy całkowitej i masy własnej pojazdu;
- 42) nacisk osi – sumę nacisków, jaką na drogę wywierają koła znajdujące się na jednej osi.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) pojeździe określonego rodzaju lub kategorii – należy przez to rozumieć pojazd w znaczeniu określonym w przepisach ustawy z dnia ... o dopuszczeniu pojazdu do ruchu;
- 2) drodze krajowej, wojewódzkiej, powiatowej lub gminnej – należy przez to rozumieć drogę publiczną określoną w przepisach ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, Nr 23, poz. 136 i Nr 192, poz. 1381 oraz z 2008 r. Nr 54, poz. 326)”;

3) w art. 8 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kartę parkingową osobie, o której mowa w ust. 1, wydaje się na podstawie, wydanego przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, orzeczenia o zaliczeniu do znacznego, umiarkowanego, lub lekkiego stopnia niepełnosprawności o przyczynie niepełnosprawności albo na podstawie orzeczenia wydanego przez organy rentowe równoważnego na mocy przepisów szczególnych z orzeczeniami o niepełnosprawności.”;

4) w art. 20 w ust. 6 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) czterokołowca lekkiego – 40 km/h.”;

5) w art. 38 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Kierujący pojazdem, dla którego nie jest wymagane posiadanie dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdem, jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu dokument stwierdzający tożsamość.”;

6) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

„**Art. 39a.** W autobusie szkolnym dziecko w wieku do lat 12 przewozi się wyłącznie na miejscu siedzącym.”;

7) art. 40 i 41 otrzymują brzmienie:

„**Art. 40. 1.** Kierujący motocyklem, czterokołowcem lub motorowerem oraz osoba przewożona takimi pojazdami są obowiązani używać w czasie jazdy kasków ochronnych odpowiadających właściwym warunkom technicznym.

2. Kierujący rowerem oraz osoba przewożona takim pojazdem są obowiązani:

- 1) używać w czasie jazdy kasku ochronnego odpowiadającego właściwym warunkom technicznym, o ile nie ukończyli 18 lat;
- 2) używać kamizelek odblaskowych odpowiadającym właściwym warunkom technicznym, podczas jazdy poza obszarem zabudowanym po poboczu lub jezdni.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do motocykli fabrycznie wyposażonych w pasy bezpieczeństwa.

5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do czterokołowców fabrycznie wyposażonych w nadwozie zamknięte i pasy bezpieczeństwa.

Art. 41. 1. Osoba wykonująca roboty lub inne czynności na drodze jest obowiązana używać w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu kamizelek odblaskowych odpowiadających właściwym warunkom technicznym.

2. Przepis ust. 1, stosuje się poza obszarem zabudowanym, do kierującego pojazdem i innych osób znajdujących się na poboczu lub jezdni po opuszczeniu pojazdu.”;

8) w art. 45 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przewożenia pasażera w sposób niezgodny z art. 39-40 lub 63 ust. 1;”;

9) w art. 61 dodaje się ust. 15 w brzmieniu:

„**15.** Minister właściwy do spraw transportu określi w drodze rozporządzenia sposób przewozu ładunku, a w szczególności jego mocowanie na pojeździe, mając na celu zapewnienie bezpieczeństwa oraz ochronę środowiska naturalnego.”;

10) w dziale III „Pojazdy” uchyla się rozdział 1, 2 i 3.

Art. 76. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321 z późn. zm.⁹⁾) w art. 44 dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:

„7) wykonywanie innych zadań przewidzianych w odrębnych ustawach;

8) przygotowywanie projektów krajowych wymagań technicznych z zakresu swojej działalności.”.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 77. Dyrektor TDT, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy, dostosuje statut Transportowego Dozoru Technicznego do przepisów niniejszej ustawy.

---

⁹⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832.

Art. 78. 1. Rejestr działalności regulowanej, o którym mowa w art. 83a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, zostaje przekształcony w rejestr działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 61.

2. Wpisy do rejestru, o którym mowa w ust. 1, dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność w zakresie, na jaki zostały wydane.

3. Poświadczenia, o których mowa w art. 83 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, wydane dla przedsiębiorców prowadzących podstawową stację kontroli pojazdów przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2010 roku, z zastrzeżeniem ust. 4

4. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1 przeprowadzają badanie techniczne pojazdów tylko w zakresie określonym w posiadanym poświadczeniu, o którym mowa w art. 83 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

5. Poświadczenia, o których mowa w art. 83 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, wydane dla przedsiębiorców prowadzących okręgowe stacje kontroli pojazdów zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane.”

Art. 79. 1. Przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na produkcję tablic rejestracyjnych, o którym mowa w art. 75a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, uznaje się za posiadającego zezwolenie, o którym mowa w art. 43 ust. 1.

2. Przedsiębiorcę produkującego w dniu wejścia w życie ustawy blankiety: dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, znaków legalizacyjnych, nalepek kontrolnych na podstawie art. 75 d ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, uznaje się za wybranego w trybie art. 48 ust. 1 niniejszej ustawy.

Art. 80. 1. Diagnostę, który uzyskał uprawnienia do wykonywania badań technicznych pojazdów przed dniem wejścia w życie ustawy, uznaje się za posiadającego uprawnienie do wykonywania badań technicznych pojazdów, o którym mowa w art. 66 ust. 2, w dotychczasowym zakresie.

2. Wpisy na listę rzeczoznawców samochodowych i wydane rzeczoznawcom zaświadczenia, zachowują ważność na okres na jaki zostały wydane przez ministra właściwego do spraw transportu, na podstawie dotychczasowych przepisów.

3. Minister właściwy do spraw transportu z dniem wejścia w życie ustawy przekazuje dyrektorowi TDT listę rzeczoznawców samochodowych prowadzoną na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 81. Przepis art. 25 ust. 1 pkt 4 stosuje się do pojazdu zarejestrowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem pojazdu, dla którego wydano tablice rejestracyjne według wzoru obowiązującego przed dniem 1 maja 2000 r.

Art. 82. Samochód ciężarowy i samochód specjalny o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 7,5 t, zarejestrowany po dniu 1 stycznia 2000 r., a nie spełniający wymagań w zakresie wyposażenia w lusterka klasy IV i V, powinien być do dnia 31 marca 2009 r. doposażony w te lusterka.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy samochodu ciężarowego i specjalnego o dopuszczalnej masie całkowitej nie przekraczającej 7,5 t, w przypadku których niemożliwe jest zamontowanie lusterek klasy V w sposób gwarantujący spełnienie następujących warunków:

- 1) żadna część lusterka nie znajduje się w odległości mniejszej niż 2m (możliwe jest przyjęcie tolerancji + 10cm) od podłoża, niezależnie od pozycji ustawienia lusterek, gdy pojazd znajduje się pod obciążeniem odpowiadającym jego dopuszczalnej masie całkowitej, oraz
- 2) lusterko jest w pełni widoczne z miejsca kierowcy.

Art. 83. Sprawy wszczęte a nie zakończone przed dniem wejścia w życie przepisów ustawy z zakresu wynikającego z art. 67, 68, 70, i 79a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym,

minister właściwy do spraw transportu przekazuje w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do Dyrektora TDT.

Art. 84. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 11 i 12, art. 64, art. 68 ust. 19, 20 i 21, art. 70, art. 84a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym pozostają w mocy do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 85. 1. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.

KATEGORIE POJAZDÓW

I. Pojazdy samochodowe i ich przyczepy

1. Kategoria M: pojazdy samochodowe mające co najmniej cztery koła i zaprojektowane i wykonane do przewozu osób, w tym:

- 1) kategoria M₁: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu osób, mające nie więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy;
- 2) kategoria M₂: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu osób, mające więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy i mające maksymalną masę nie przekraczającą 5 ton;
- 3) kategoria M₃: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu osób, mające więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy i mające maksymalną masę przekraczającą 5 ton;

Do kategorii M₂ lub M₃ należy także „autobus przegubowy” co oznacza autobus, który składa się z dwu lub więcej części połączonych przegubowo; przedziały pasażerskie tych części muszą być połączone, tak aby było możliwe swobodne przemieszczanie się pasażerów między nimi a części składowe powinny być połączone na stałe.

2. Kategoria N: pojazdy samochodowe mające co najmniej cztery koła i zaprojektowane i wykonane do przewozu ładunków, w tym:

- 1) kategoria N₁: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu ładunków i mające maksymalną masę nie przekraczającą 3,5 tony;
- 2) kategoria N₂: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu ładunków i mające maksymalną masę przekraczającą 3,5 tony ale nie przekraczającą 12 ton;
- 3) kategoria N₃: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu ładunków i mające maksymalną masę przekraczającą 12 ton;

W przypadku pojazdów ciągnących naczepy lub przyczepy z osią centralną, należy jako masę maksymalną przyjmować ich masę w stanie gotowym do jazdy powiększoną o masę odpowiadającą maksymalnemu statycznemu naciskowi pionowemu na urządzenie sprzęgające oraz o maksymalną masę ładunku przewidzianego do umieszczenia w pojeździe ciągnącym.

3. Kategoria O: przyczepy (z włączeniem naczep), w tym:

- 1) kategoria O₁: przyczepy o maksymalnej masie nie przekraczającej 0,75 tony;
- 2) kategoria O₂: przyczepy o maksymalnej masie przekraczającej 0,75 tony, ale nie przekraczającej 3,5 tony;
- 3) kategoria O₃: przyczepy o maksymalnej masie przekraczającej 3,5 tony, ale nie przekraczającej 10 ton;
- 4) kategoria O₄: przyczepy o maksymalnej masie przekraczającej 10 ton;

W przypadku naczep lub przyczep z osią centralną należy jako masę maksymalną przyjmować masę odpowiadającą maksymalnemu statycznemu naciskowi ich osi na drogę w warunkach maksymalnego obciążenia ładunkiem i sprzęgnięcia z pojazdem ciągnącym.

4. POJAZDY TERENOWE (symbol G)

4.1. Pojazdy kategorii N₁, o maksymalnej masie nie przekraczającej 2 ton i pojazdy kategorii M₁ uznaje się jako pojazdy terenowe, jeżeli mają następujące cechy konstrukcyjne:

- a) co najmniej jedną przednią i jedną tylną oś napędzane jednocześnie nawet jeśli napęd taki jest odłączalny,
- b) co najmniej jeden mechanizm różnicowy z blokadą lub urządzeniem o podobnym działaniu oraz zdolność pokonywania wzniesień co najmniej 30 % dla pojazdu bez przyczepy; oraz dodatkowo spełniają co najmniej pięć z sześciu niżej podanych warunków:
  - kąt natarcia co najmniej 25⁰,
  - kąt zejścia co najmniej 20⁰,

- kąt rampowy co najmniej 20° ,
- prześwit pod osią przednią co najmniej 180 mm,
- prześwit pod osią tylną co najmniej 180 mm,
- prześwit między osiami co najmniej 200 mm;

4.2. Pojazdy kategorii N_1 o maksymalnej masie przekraczającej 2 tony, pojazdy kategorii N_2 i M_2 oraz pojazdy kategorii M_3 o maksymalnej masie nie przekraczającej 12 ton uznaje się jako pojazdy terenowe, jeżeli mają, albo wszystkie koła napędzane jednocześnie nawet jeśli napęd taki jest odłączalny, albo następujące cechy konstrukcyjne:

- a) co najmniej jedną przednią i jedną tylną oś napędzane jednocześnie nawet jeśli napęd taki jest odłączalny,
- b) co najmniej jeden mechanizm różnicowy z blokadą lub urządzeniem o podobnym działaniu,
- c) zdolność pokonywania wzniesień co najmniej 25 % dla pojazdu bez przyczepy;

4.3. Pojazdy kategorii M_3 o maksymalnej masie przekraczającej 12 ton i pojazdy kategorii N_3 uznaje się jako pojazdy terenowe, jeżeli mają, albo wszystkie koła napędzane jednocześnie nawet, jeśli napęd taki jest odłączalny, albo następujące cechy konstrukcyjne:

- a) co najmniej połowę kół napędzanych jednocześnie,
- b) co najmniej jeden mechanizm różnicowy z blokadą lub urządzeniem o podobnym działaniu,
- c) zdolność pokonywania wzniesień co najmniej 25 % dla pojazdu bez przyczepy, oraz dodatkowo spełniają co najmniej cztery z sześciu niżej podanych warunków:

- kąt natarcia co najmniej 25° ,
- kąt zejścia co najmniej 25° ,
- kąt rampowy co najmniej 25° ,
- prześwit pod osią przednią co najmniej 250 mm,
- prześwit pod osią tylną co najmniej 250 mm,
- prześwit między osiami co najmniej 300 mm;

4.4. Warunki obciążenia i sprawdzania są następujące:

4.4.1. Pojazdy kategorii N_1 o maksymalnej masie nie przekraczającej 2 ton i pojazdy kategorii M_1 powinny być w stanie gotowym do jazdy tzn. z płynem chłodzącym, olejami, paliwem, narzędziami, kołem zapasowym i kierowcą o masie 75 kg, (patrz odnośnik ^(o) w załączniku nr 2 do rozporządzenia).

4.4.2. Pojazdy inne niż wymienione w pkt 4.4.1. powinny być obciążone do maksymalnej masy podanej przez producenta,

4.4.3. Wymagana zdolność pokonywania wzniesień (25% i 30%) powinna być sprawdzana obliczeniowo; w wyjątkowych przypadkach jednostka badawcza może zażądać przedstawienia pojazdu z danego typu do badań bezpośrednich,

4.4.4. Podczas pomiarów kątów natarcia, zejścia i rampowego nie należy brać pod uwagę urządzeń zabezpieczających przed wjechaniem pod pojazd;

4.5. Definicje i rysunki prześwitu (w celu orientacji o definicjach kątów natarcia, zejścia i kąta rampowego - patrz odnośniki ^(na), ^(nb) i ^(nc) w załączniku nr 2 do rozporządzenia).

4.5.1. „Prześwit w granicach rozstawu osi” oznacza najmniejszą odległość od powierzchni podłoża do najniższego stałego punktu pojazdu. Oś wielokrotna traktowana jest jako oś pojedyncza.

4.5.2. „Prześwit pod osią” oznacza wysokość łuku przechodzącego przez środki styku z jezdnią opon kół danej osi (w przypadku kół bliźniaczych pod uwagę bierze się koła wewnętrzne) oraz styczny do najniższego stałego punktu pojazdu między tymi kołami.

4.6. Oznaczenia kombinowane

Symbol „G” może być kombinowany z symbolami kategorii „M” lub „N”; na przykład samochód ciężarowy kategorii N_1 przeznaczony do poruszania się w warunkach terenowych należy opisywać jako „ N_1G ”.

5. POJAZDY SPECJALNE

Niezależnie od wyżej wymienionych kategorii pojazdów w procesie homologacji typu pojazdu wyróżnia się także niektóre „pojazdy specjalne”, co oznacza pojazdy kategorii M, N lub O, a w tym:

5.1. „Samochody kempingowe” - pojazdy kategorii M, przeznaczone do czasowego zamieszkania w nich osób, wyposażone co najmniej w:

- a) stolik i miejsca siedzące przy nim,
- b) miejsca do spania, które mogą powstawać z miejsc siedzących,
- c) urządzenia kuchenne,
- d) szafki;

Wyposażenie to powinno być na stałe zamontowane w pojeździe, z tym że stół może być łatwo demontowany.

5.2. „Pojazdy opancerzone” - pojazdy przeznaczone do chronienia przebywających w nich osób i przewożonych ładunków poprzez spełnienie wymagań dotyczących osłon pancernych;

5.3. „Samochody sanitarne (ambulansy)” - pojazdy samochodowe kategorii M, przeznaczone do transportu osób chorych lub rannych, wyposażone w urządzenia medyczne niezbędne w tym celu;

5.4. „Samochody pogrzebowe (karawany)” - pojazdy samochodowe kategorii M, przeznaczone do transportu zmarłych, wyposażone w urządzenia niezbędne w tym celu;

5.5. „Przyczepy kempingowe” - wg ISO 3833 - 1977, określenie 3.2.1.3.;

5.6. „Żurawie samochodowe” - pojazdy kategorii N₃, nie przeznaczone do przewozu ładunków, wyposażone w żuraw o momencie podnoszenia co najmniej 400 kNm;

5.7. „Inne pojazdy specjalne” - pojazdy specjalne spełniające definicję podaną w pkt 5, inne niż wymienione w pkt od 5.1 do 5.6. Przeznaczenie pojazdów specjalnych określają przepisy o szczegółowych czynnościach organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu.

II. Pojazdy samochodowe mające dwa lub trzy koła, niektóre pojazdy samochodowe mające cztery koła oraz motorowery

1. Rozróżnia się następujące kategorie pojazdów:

1) motorowery, to jest pojazdy dwukołowe (kategoria L1e) lub pojazdy trójkołowe (kategoria L2e) o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej nie większej niż 45 km/h i mające:

- a) w przypadku pojazdu dwukołowego, silnik którego:
  - pojemność skokowa nie przekracza 50 cm³, w przypadku silnika ze spalaniem wewnętrznym lub,
  - maksymalna moc znamionowa jest nie większa niż 4 kW, w przypadku silnika elektrycznego;

- b) w przypadku pojazdu trójkołowego, silnik którego:
  - pojemność skokowa nie przekracza 50 cm³, w przypadku silnika z zapłonem iskrowym, lub
  - maksymalna użyteczna moc wyjściowa nie przekracza 4 kW, w przypadku innych silników ze spalaniem wewnętrznym lub,
  - maksymalna moc znamionowa jest nie większa niż 4 kW, w przypadku silnika elektrycznego;

2) motocykle, to jest pojazdy dwukołowe bez bocznego wózka (kategoria L3e) lub z bocznym wózkiem (kategoria L4e), wyposażone w silnik o pojemności skokowej większej niż 50 cm³, w przypadku silnika ze spalaniem wewnętrznym lub o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej większej niż 45 km/h,

3) motocykle trójkołowe, to jest pojazdy posiadające trzy koła umieszczone symetrycznie (kategoria L5e), wyposażone w silnik o pojemności skokowej większej niż 50 cm³, w przypadku silnika ze spalaniem wewnętrznym lub o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej większej niż 45 km/h.

2. Niniejsze przepisy stosuje się również do pewnej grupy czterokołowych pojazdów samochodowych, które w zależności od cech określa się jako:

1) lekkie pojazdy czterokołowe, których masa bez obciążenia nie przekracza 350 kg (kategoria L6e), nie wliczając w to masy akumulatorów w przypadku pojazdów elektrycznych, i których maksymalna prędkość konstrukcyjna nie przekracza 45 km/h oraz których:

- a) pojemność skokowa nie przekracza 50 cm³, w przypadku silnika z zapłonem iskrowym, lub
- b) maksymalna moc nie przekracza 4 kW, w przypadku innych silników ze spalaniem wewnętrznym lub,
- c) maksymalna moc jest nie większa niż 4 kW, w przypadku silnika elektrycznego.

Pojazdy te powinny spełniać wymagania techniczne stosowane do motorowerów trójkołowych kategorii L2e, chyba że przepisy dotyczące homologacji stanowią inaczej;

2) pojazdy czterokołowe, inne niż lekkie, o których mowa w lit. a), których masa bez obciążenia nie przekracza 400 kg (kategoria L7e) (550 kg dla pojazdów przeznaczonych do przewożenia towarów), nie wliczając w to masy akumulatorów w przypadku pojazdów elektrycznych i których maksymalna moc użyteczna silnika nie przekracza 15 kW.

Pojazdy te powinny spełniać wymagania techniczne stosowane do motocykli trójkołowych kategorii L5e, chyba że przepisy dotyczące homologacji stanowią inaczej.

III. Ciągniki rolnicze

1. Kategoria T: Ciągniki kołowe

- 1) Kategoria T₁: ciągniki kołowe o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej nieprzekraczającej 40 km/h, mające oś położoną najbliżej kierowcy ⁽¹⁰⁾ o minimalnym rozstawie kół nie mniejszym niż 1 150 mm, masę własną, w stanie gotowości do jazdy, przekraczającą 600 kg i prześwit nie większy niż 1 000 mm.
- 2) Kategoria T₂: ciągniki kołowe o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej nieprzekraczającej 40 km/h, mające minimalny rozstaw kół mniejszy niż 1 150 mm, masę własną, w stanie gotowości do jazdy, przekraczającą 600 kg i prześwit nie większy niż 600 mm. Jednakże, w przypadku, gdy wysokość środka ciężkości ciągnika⁽¹¹⁾ (mierzona względem podłoża) podzielona przez minimalny rozstaw kół każdej osi przekracza 0,90, maksymalna prędkość konstrukcyjna jest ograniczona do 30 km/h.
- 3) Kategoria T₃: ciągniki kołowe o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej nieprzekraczającej 40 km/h i masie własnej, w stanie gotowości do jazdy, nieprzekraczającej 600 kg.
- 4) Kategoria T₄: ciągniki kołowe specjalne o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej nieprzekraczającej 40 km/h (według definicji podanej w Dodatku 1).
- 5) Kategoria T₅: ciągniki kołowe o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej przekraczającej 40 km/h.

2. Kategoria R: Przyczepy

- 1) Kategoria R₁: przyczepy, których suma technicznie dopuszczalnych mas na oś przekracza 1 500 kg.
- 2) Kategoria R₂: przyczepy, których suma technicznie dopuszczalnych mas na oś przekracza 1 500 kg, lecz nie przekracza 3 500 kg.
- 3) Kategoria R₃: przyczepy, których suma technicznie dopuszczalnych mas na oś przekracza 3 500 kg, lecz nie przekracza 21 000 kg.
- 4) Kategoria R₄: przyczepy, których suma technicznie dopuszczalnych mas na oś przekracza 21 000 kg.

Każda kategoria przyczepy oznaczona jest także indeksem „a” lub „b”, zależnie od jej konstrukcyjnej prędkości:

- „a” dla przyczep o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej mniejszej lub równej 40 km/h,
- „b” dla przyczepy o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej większej niż 40 km/h.

Przykład: Rb3 jest to kategoria przyczepy, dla której suma technicznie dopuszczalnych mas na oś przekracza 3 500 kg, lecz nie przekracza 21 000 kg i która jest przeznaczona do ciągnięcia przez ciągnik kategorii T5.

⁽¹⁰⁾ W przypadku ciągników ze zmianą pozycji kierowcy (zmiana położenia siedzenia i koła kierownicy), osią położoną najbliżej kierowcy musi być oś z zamontowanymi oponami o największej średnicy.

⁽¹¹⁾ Zgodnie z normą ISO 789-6: 1982.

Kategoria	Data wprowadzenia w życie		
	Nowe typy pojazdów opcjonalnie	Nowe typy pojazdów obowiązkowo	Istniejące typy pojazdów obowiązkowo
M ₁	Nie dotyczy (*)	29 kwietnia 2009r.	Nie dotyczy (*)
Pojazdy specjalne kategorii M ₁	29 kwietnia 2009r.	29 kwietnia 2011r.	29 kwietnia 2012r.
Pojazdy niekompletne i kompletne kategorii N ₁	29 kwietnia 2009r.	29 kwietnia 2010r.	29 kwietnia 2011r.
Pojazdy skompletowane kategorii N ₁	29 kwietnia 2009r.	29 kwietnia 2011r.	29 kwietnia 2013r.
Pojazdy niekompletne i kompletne kategorii N ₂ , N ₃ , O ₁ , O ₂ , O ₃ , O ₄	29 kwietnia 2009r.	29 kwietnia 2010r.	29 kwietnia 2012r.
Pojazdy niekompletne i kompletne kategorii M ₂ , M ₃	29 kwietnia 2009r.	29 kwietnia 2009r. ⁽¹⁾	29 kwietnia 2010r.
Pojazdy specjalne kategorii N ₁ , N ₂ , N ₃ , M ₂ , M ₃ , O ₁ , O ₂ , O ₃ , O ₄	29 kwietnia 2009r.	29 kwietnia 2012r.	29 kwietnia 2014r.
Pojazdy skompletowane kategorii N ₂ , N ₃	29 kwietnia 2009r.	29 kwietnia 2012r.	29 kwietnia 2014r.
Pojazdy skompletowane kategorii M ₂ , M ₃	29 kwietnia 2009r.	29 kwietnia 2010r. ⁽¹⁾	29 kwietnia 2011r.
Pojazdy skompletowane kategorii O ₁ , O ₂ , O ₃ , O ₄	29 kwietnia 2009r.	29 kwietnia 2011r.	29 kwietnia 2013r.
(*) Nie dotyczy			
⁽¹⁾ Do celów stosowania art. 45 ust. 4 dyrektywy Nr 2007/46/WE terminy te przedłużono o 12 miesięcy			